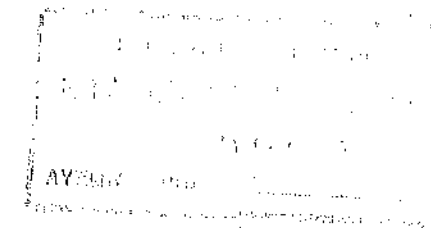

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Γ'. — ΤΟΜΟΣ Γ'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α. ΚΟΚΚΑΡΑΚΗ ΚΑΙ Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
ΚΑΤΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ

1890

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ διὰ τὰ ἐξωτερικὸν φρ. χρυσᾶ 10·
διὰ τὰ ἐσωτερικὸν δραχμαὶ 10.
Πᾶς συνδρομητὴς θεωρεῖται καὶ μέλος τοῦ Συλλόγου
ἀργῶν ἄνευ ἐτέρας υποχρεώσεως.

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ τοῦ Συλλόγου εἶνε ἐν τῇ συνοικίᾳ
Πλάκας ἀρ. 5. παραπλεύρως τῇ Δημοτικῇ
Σχολῇ τῇ ἐν τῇ ὁδῷ Ἀλφειανοῦ.
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1889.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως». — Ὁ λόγος τῆς ἑορτῆς ὑπὸ Φιλίππου Παπαδόπουλου. — Τὸ
περὶ Ἑκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἔρημα ὑπὸ Μ. Π. Παγκαβῆ. — Ποίημα Καλυψὸς Παρρή. — Τὸ Ζ'. Ἐρ-
θρον τοῦ κ. Σκαλτσούνη. — Παιδευτικὰ ὑπὸ Στ. Β'. — Ἀλήθεια. — Εὐθεὶς καὶ σκολιοὶ ὑπὸ Μ. Γω-
λιανοῦ. — Αἱ Γραφαί. Τὸ Α'. κεφάλαιον ἐκ τῆς τοῦ Ἰακώβου ἐπιστολῆς. Τὸ σπουδαῖον ἔργον, ποίημα ὑπὸ
Κ. Διαλεσιμᾶ. — Ἡ ἐν Κρήνῃ ἀδελφότης «Ἀθηνᾶ». — Ἱστορία τῆς γυναικός. — Δωρεὰ εἰς τὴν βιβλιο-
θήκην τοῦ Συλλόγου. — Γνωστοποιήσεις. — Ἀλληλογραφία.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἐν τῇ νυκτὶ τῆς Χρυσοσπηλαιωτίσεως
ἔλαβε χώραν τῇ κυριακῇ, 22 Ὀκτωβρίου,
ἡ προαναγγελλθεῖσα ὑπὸ τοῦ Συλλόγου
τῆς «Ἀναπλάσεως» ἑορτὴ πρὸς πανηγυ-
ρισμὸν τῶν γάμων τῆς Α. Γ. τοῦ δια-
δόχου Κωνσταντίνου μετὰ τῆς ἡγεμονίδος
Σοφίας, ὑπὸ τὴν προεστίαν τῶν ὁποίων
ἰδρυθῇ, ὡς γνωστὸν, τὸ ταμεῖον τοῦ «Ἀ-
ποστόλου Παύλου». Ἐν τῇ ἑορτῇ παρέ-
στη ὁ τακτικὸς πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ.
Μ. Π. Παγκαβῆς, τὴν δὲ ἱερουργίαν ἐπετέ-
λεσεν ὁ πρόεδρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τῆς
«Ἀναπλάσεως» τμήματος πανιερώτατος μη-
τροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Γερμανός. Ἡ λει-
τουργία διήρκεσε μέχρι τῆς 10 1/4, πολλοὶ
πλήθους παρισταμένου, περὶ δὲ τὸ τέλος,
κατὰ τὴν ὥραν τοῦ κοινωνικοῦ, τὸν πανη-

γινικὸν ἐξεφώνησεν ὁ ἱεροκέρυξ τοῦ Συλ-
λόγου κ. Φίλιππος Παπαδόπουλος. Ἐν τῇ
ἑορᾷ μυσταγωγίᾳ ὁ ἱεραρχὸν προωδιερχ-
χης ἐμνημόνευσε μετὰ τῶν Α. Α. Γ. Γ. τῶν
προεστώτων τοῦ ἐγκαινιάζομένου ταμεῖου
τοῦ «Ἀποστόλου Παύλου» καὶ πάντων τῶν
ἰδρυτῶν, μελῶν, δωρητῶν καὶ εὐεργετῶν
τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως». Καὶ ἐν
γένει ἡ ἑορτὴ διεξήχθη λαμπρά.

Μετὰ χαρᾶς δὲ ἀναγγέλλομεν ὅτι τὸ ὑπὸ
τοῦ Συλλόγου ἰδρυθὲν ταμεῖον βαίνει
ὀσημέραι πλουτιζόμενον. Εἰς τὸ ταμεῖον,
ὡς γνωστὸν, προσήνεγκεν ἥδη ὁ κύριος
Ἰωάννης Σκαλτσούνης δραχμὰς 1000·
ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας κ. Θεόκλη-
τος 100· ὁ κ. Εὐδοτ. Πετροπόκκος 100·
ὁ κ. Προφύριος Γοργολίνης, ἱερεὺς ἐν

Μελέτη, 100· δ κ. Σπ. Μακρής 10· δ Σύλλογος αὐτὸς τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐν τοῦ ἰδίου ταμείου του ὡς πρώτην προσφορὰν ὁρ. 1000· δ κ. Ν. Καλλονῆς φφ. χρ. 5· δ μητροπολίτης Κιτίου Κύπρου κ. Χρύσανθος Ἰωαννίδης 18 ὁμολογίας τοῦ πατριωτικοῦ θανείου· δ κ. Γ. Πιερίδης καὶ Μ. Ἰακωβίδης ὁ μὲν πρῶτος 10, ὁ δὲ δεύτερος 2 ὁμοίαις ὁμολογίας· δ κ. Τηλέμαχος Καραθεοδωρῆς ὁρ. 20 καὶ δ κ. Χρ. Μ. Ῥηγόπουλος ὁρ. 30. Ἐνδεργετὶ δ ὑποστηρίζων ἰδιόματα ἀντικουφίζοντα τὴν δυστυχισμένην καὶ πένονσαν ἀνθρωπότητα· ἀλλ' ἐνδεργετὶ μᾶλλον ὁ ὑποστηρίζων ἰδιόματα προληπτικὰ τῶν δυστυχισμένων καὶ παθημάτων τῆς κοινωνίας διὰ τῆς μορφώσεως καὶ ἡθικοποιήσεως αὐτῆς, καὶ μάλιστα ὅταν ὑπάρχη, ὡς παρ' ἡμῖν, τῶν μὲν πρώτων πληθυσμὸν καὶ εὐπορίαν, τῶν δὲ δευτέρων παντελὴς σχεδὸν ἔλλειψις.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως» καὶ τοῦ ὅτι αὐτοῦ ἰδρυθέντος ταμείου ἐχαρετίσθη ἐνθουσιαστικῶς καὶ ὅτι αὐτοῦ τοῦ Γερμανικοῦ τύπου. Ἡ αἰλικὴ ἐφημερίς τοῦ Σταυροῦ, ἐκδιδομένη ἐν Βερολίνῳ, λέγει ἐν τῇ ἐπιλόγῳ κυρίου ἄνδρου τῆς θέμα ἔχοντος τὸν Συλλόγον τοῦτον καὶ τὸ ταμεῖον: «Τὸ ἔθνη δὲ λοιπὸν ζήτημα ἐν τῇ εὐγενεστάτῃ ἐννοίᾳ τῆς λέξεως, εἰς τοῦ ὁποῖου τὴν λύσιν προσέρχεται ὁ Σύνλογος τῆς «Ἀναπλάσεως», εἶνε ἡ ἀναξωπύρησις τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθητικῆς καὶ τῶν οἰκονομολογικῶν γνώσεων τοῦ λαοῦ. Ἦντε δὲ καλὸς οἶωνός ἐστι ὁ νεαρός ἐπὶ Αἰσδόχος τοῦ θρόνου Κωνσταντῖνος πρὸς τριῶν ἡδὴ ἐτῶν ἀνεγνώρισε τὴν ὑψηλὴν σημασίαν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἀναγκαιότητα τοῦ ἄγχιος τούτου καὶ ἀνεδέξατο τὴν θέσιν τοῦ πρώτου ἀρχηγέτου τοῦ Συλλόγου τούτου. Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἐπιφανὴς ἀδελφὴ τοῦ ἡμετέρου Ἀυτοκράτορος ὑπεσκέθη τὴν συνεργασίαν αὐτῆς εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τὸ ἀληθῶς ἐκπαιδευτικὸν τοῦ λαοῦ· καὶ οὕτω ἡδυνήθη ἡδὴ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς νὰ ἐννοήσῃ ἀπὸ τοῦδε διὰ τίνας ἐξάρχοντες τῶν ἡθ-

ράτηρ τοῦ αὐτοκράτορος Φρειδερίκου ἐνοεῖ τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς ὡς συνέργου τοῦ Ἑλληνικοῦ Διαδόχου».

Ὁ Σύνλογος τῆς «Ἀναπλάσεως» καὶ διὰ τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ μεγάλως συνετέλεσε καὶ συνετελεῖ εἰς τὴν διασκέδασιν ὁληθρίας πλάνης ἐπισκοπικῆς παρ' ἡμῖν, ὅτι ἐπιστήμη θῆθεν καὶ θρησκεία δὲν συμβιβάζονται· συνετελεῖ εἰς τὸν σχηματισμὸν σωτηρίας θρησκευτικῶν πεποιθήσεων, καὶ ἔτι μᾶλλον πρόκειται νὰ συνετελέσῃ διὰ τοῦ νέου αὐτοῦ ἔργου, οὗ τὰ ἐγκαίρια ἐώρτασε τῇ κυριακῇ, 22 Ὀκτωβρίου. Ἦδη καὶ ἑκάστην κυριακὴν θὰ γίνηται διὰ τοῦ ἱεροκήρυκος τοῦ Συλλόγου τακτικὸν κήρυγμα ἐν τῇ ταῖς Ἀγρυπνιαῖς ἐκκλησίαις, εἰς τὸν ὁποῖον προτρέπομεν μάλιστα τὴν παρεπιστημικὴν νεολαίαν ἡμῶν νὰ φοιτᾷ τακτικῶς. Ἦν ἱδρῶπι ἐκαστον παρεπιστήμιον ἔχει καὶ τὸν καὶ τοῖν, εἰς ὃν γίνονται τακτικὸν κήρυγμα καὶ ἐκκλησιάζονται οἱ φοιτητα. Ἦμεῖς παρημελήσαμεν ὅπως τὴν θρησκευτικὴν μόρφωσιν τῆς ἡμετέρας νεολαίας. Ὁ γὰρ τῆς «Ἀναπλάσεως» μετὰ τοῦ τακτικοῦ αὐτοῦ κηρύγματος δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν παρεπιστημικὸν καὶ τοῖν.

Καὶ ἄλλο ἐνδερόστον γεγονός ἐῖνε ὅτι, τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως» σχηματίσαντος ἐκκλησιαστικὴν τμήμα, οὗτος ἡ προεδρεία θὰ ἀνατίθεται ἐκαστοτε, κατὰ προτίμησιν, εἰς τὸν κατὰ καιρὸν μητροπολίτην Ἀθηνῶν, οἱ λαϊκοὶ ἐπιστήμονες τοῦ ἔθνους ἡμῶν, οἱ ἐμπειρομένοι ὑπὸ εὐσεβῶν φρονημάτων, λαμβάνουσι τὴν ἐνκαίριαν ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ μελλοῦτος βασιλέως μας νὰ συνεργασθῶσι μετὰ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ Συλλόγου ἐν τῷ πεδίῳ τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἡθικῆς ἀναπλάσεως, ὅπερ ἀφ' ἑθὺς χέρον βλῶς καὶ ἀκαλλίγητον καὶ διὰ τοῦτο ἀκάνθας μόνον ἐξ αὐτοῦ συλλέγομεν.

Ὁ λόγος τοῦ κ. Παπαδοπούλου ἦτο λαμπρός· καταχωρίζομεν κατωτέρω αὐτόν, ὅπως μελετήσωσι καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὰς ἐν αὐτῷ μεγάλας ἀληθείας.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι συνήλθομεν σήμερον ἐνταῦθα, ἵνα, τὰς εὐχὰς ἡμῶν μετὰ τῶν δεήσεων τῆς ἐκκλησίας ἐνοῦντες, θαυσιεὺς ἐπικαλεσάμεθα τὰς εὐλογίας τοῦ Ὁθωνοῦ ὑπὲρ τοῦ σεπτοῦ τῆς Ἑλλάδος Νυμφίου, τῆς Α. Β. Γ. τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου, καὶ τῆς σεπτῆς τῆς Ἑλλάδος Νύμφης, τῆς Α. Β. Γ. τῆς Ἡγεμονίδος Σοφίας, ἡμεῖς δὲ καὶ τὸ ἱερὸν ἐγκαινίσωμεν ἔργον, ὅπερ ὁ τῆς «Ἀναπλάσεως» Σύνλογος, ἐκ τῶν σοβαρῶν διδαγμάτων τῆς πυγκοσμίου ἱστορίας καὶ τοῦ ἀραστοῦ βίου τοῦ μελλοῦτος ἡμῶν Βασιλέως καὶ τῆς μελλούσης ἡμῶν Βασιλίσσης ἐμπνεόμενος, ἐξέδρε καὶ παρεσκεύασε πρὸς ἕξιον πανηγυρισμὸν καὶ ἀνάμνησιν διηγετῆ τῶν γάμων αὐτῶν, τῆς εὐφροσύνης καὶ παιδρῆς βασιλικῆς καὶ ἐθνικῆς ἐυφροσύνης. Τὸ ἱερὸν τοῦτο τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ἔργον, τὸ εὐδοκίᾳ καὶ προστασίᾳ τοῦ ἐπιτίμου αὐτοῦ Προέδρου, τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου, καθιερούμενον, εἶναι, ὡς γνωστόν, ἡ ἐν μέσῳ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ βαθμιαία ἐξέπλωσις καὶ διάδοσις τοῦ τακτικοῦ καὶ συστηματικοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος.

Καὶ τίς ἄρα γε εἶναι ἡ ἄξις τοῦ εὐαγγελικοῦ τούτου κηρύγματος; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, τὴν τοσοῦτον σύμφωνον τῇ παρούσῃ ἡμῶν θρησκευτικῇ καὶ ἡθικῇ καὶ κοινωνικῇ καταστάσει, εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην μετὰ περιτράνου ἀπαντᾷ θριαμβευτικῆς φωνῆς ὁ τῶν ἔθνων ἀπόστολος Παῦλος. «Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ δύναμις Θεοῦ ἐστίν· εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι» (Ρωμ. α. 16). Τὴν ἀποστολικὴν δὲ ταύτην φωνὴν ὁμοθυμαδὸν συνυπηχοῦντες οἱ ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ αἰῶνες, ἐπιβεβαιοῦσιν, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ἔργον ἀπεδείχθη ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ τὸ φῶς καὶ ἡ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ σωτηρία καὶ εὐλογία τῶν ἀτόμων καὶ λαῶν, ὃν τὸ μέλλον καὶ ἡ τύχη διὰ τοῦτο ἐξαρτᾶται πάντοτε ἐκ τῆς στάσεως αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ εὐαγγελίου, καὶ ἐπομένως, ὅτι ὑψίστου πατριωτισμοῦ ἔργον τελοῦσιν οἱ ἄνδρες, οἱ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἔθνους ἀγωνιζόμενοι εἰς ὅδους τοῦ εὐαγγελίου νὰ ἐ-

τοιμάσωσι καὶ τὰς τρίβους αὐτοῦ εὐθείας νὰ ποιήσωσι.

Ταύτην λοιπὸν τὴν σωτήριον καὶ εὐεργετικὴν τοῦ εὐαγγελίου δύναμιν, τὴν ἐκ Θεοῦ προσελθούσαν καὶ ἐν τῷ κόσμῳ θαυματουργήσαν, μέλλοντες σήμερον ἐν τούτῳ τῷ πρώτῳ ἡμῶν κηρύγματι νὰ θεωρήσωμεν, δεόμεθα ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ παρακαλοῦμεν τὸν ἐν ἀσθενείᾳ τὴν δύναμιν αὐτοῦ τελειοῦντα Θεόν, ἵνα δοθῇ ἡμῖν λόγος ἐν ἀνοσίᾳ τοῦ στόματος ἡμῶν, ἵνα ἡμεῖς κηρύξωμεν τὸ μυστήριον τοῦ Εὐαγγελίου.

* *

Ἱστορικὴ εἶναι ἀλήθεια, ὅτι πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐφ' ὅσον παρήρχετο ὁ χρόνος, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐσκοτίζετο ἡ τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσις, ἥς σπέρματα ἐνυπάρχουσιν ἐν πάσαις ταῖς θρησκείαις. Ὁ μόνον αἱ ἀρχαῖαι τῶν ἔθνων παραδόσεις, ἀλλὰ καὶ αἱ νεώτεραι τῆς τῶν θρησκευμάτων ἐπιστήμης ἐρευνᾶν κυροῦσι τὴν γαλήνην, ὅτι αἱ πρωταρχικαὶ περὶ Θεοῦ ἐννοιαί καθαρώτεραι ἦσαν, ὅτι καθόλου ἐν τοῖς παλαιότεροις χρόνοις ἀγνόητος ἡσπείτο καὶ τελειότερος θρησκευτικὸς βίος. Ἀλλὰ ταχέως ἐπέρχεται ἡ πτώσις καὶ προχωρεῖ βαθυμὸν ἡ ἀποσύνθεσις τῶν ἀρχαίων θρησκευμάτων διὰ τὴν ἀκατάσχετον διαλυτικὴν δύναμιν τῆς πλάνης, τῆς ἐγκειμένης ἐν αὐταῖς καὶ συνησώσεως οὕτως εἶπειν τὴν οὐσίαν αὐτῶν, ἥτις εἶναι αὕτη, ὅτι τὸν ἕπειρον Θεοῦ καταβιβάζουσι καὶ μετὰ τοῦ πεπερασμένου κόσμου συμφύρουσι. Θεοποιεῖται καὶ λατρεύεται ἡ κτίσις, αἱ διάφοροι Θεοὶ παριστᾶσι διάφορα φυσικὰ ὄντα ἢ διαφόρους τῆς φύσεως δυνάμεις. Τὰ ἔθνη, ὡς λίαν εὐστόχως χαρακτιρίζει αὐτὰ ὁ ἀπόστολος, «μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐκτίσθησαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὃς ἐστὶν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας». (Ρωμ. α. 25) Καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ εὐγενεστάτου τῆς ἀρχαιότητος λαοῦ, τοῦ ἑλληνικοῦ, ἡ θρησκεία δὲν ἀνυψοῦται ὑπεράνω τῆς κτίσεως· καὶ ἡ τῶν ἑλλήνων θρησκεία εἶναι κτισματολογική. Ὁ Ἕλλην ἐν τοῖς Θεοῖς αὐτοῦ λατρεύει τὴν ιδέαν τοῦ ἀνθρώπου ἢ μᾶλλον τὸν ἀνθρώπου τῆς πείρας μετὰ πασῶν αὐτοῦ τῶν ἀδυναμιῶν καὶ κακιῶν. Οἱ Θεοὶ εἶναι ἡ ξῶσα προσωποποιήσις τῆς μέθης, τῆς ἀρπαγῆς

τῆς ἀσελείας, τοῦ δόλου, τῆς ὁμότητος, τῆς ὁργῆς, πάντων, ὡς παρατηρεῖ ὁ τῆς ἐλευστικῆς σχολῆς θεμελιωτῆς Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος, πάντων, ὅσα παρ' ἀνθρώπων οὐκ εἶναι καὶ φύγος ἐστίν, διὸ καὶ καταντῶσιν ἐν τοῖς ἐσχάτοις μάλιστα χρόνοις οἱ νοοὶ αὐτῶν ἀπερίγραπτοι ἀκολασίας τόποι καὶ αἱ ἐορταὶ καὶ τελεταὶ βδελυρὰ ὄργια. Τὸ κακὸν τοῦτο ἡ ἀρχαία φιλοσοφία μάτην πειρᾶται νὰ προλάβῃ, οὐ μόνον διότι ἀμφισβητεῖ εἶναι καὶ ἐνόητος ἐστερημένη καὶ εἰς ἀμοιβὰδὸν πολεμουμένα συστήματα κατακεκορημένη, ἀλλὰ καὶ διότι ὅπου ἐν τῇ χώρῃ τῶν ἀφρημένων ἐννοιῶν περιδινομένη ὅλως ἀπρόσιτος καὶ ἀνοφελὴς τοῖς πολλοῖς τῶν ἀνθρώπων μένει.

Ἐπὶ τέλους δὲ καὶ αὐτὴ ἡ Φιλοσοφία, ἡ ἄλλοτε τὸ κύνειον περιφρονήσασα καὶ εἰς τὴν πίστιν τοῦ τὰ πάντα διακοσμοῦντος ἀπολύτου Νοῦ νὰ ὑψωθῇ τολμήσασα, πίπτει οἰκτρὰν ἐν τῷ ὕλισμῳ καὶ σκεπτικισμῳ πτώσειν. Κατὰ τὴν ἐπισκιάσαν τότε τὴν ἀνθρωπότητα μαύρην νύκτα ἀναλαμβάνει ἡ Μοῦσα τοῦ Λουκρητίου τὸ ἀκαίσιον ἔργον νὰ διαλύσῃ πᾶσαν μεταξὺ θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος σχέσιν καὶ κοινωνίαν, τὰ ὕλιστικά δὲ τοῦ Λουκρητίου διδάγματα, πλατυστόμω ἐπακαλυφθέντα ὑπὸ τῆς τροφικῆς ἐν τοῖς παρὰ τὸν Περικλέους τέλμασι δοκησιφόρου συμμορίας, τάχιστα γίνονται ἡ ἐπιστήμη τοῦ ὕχλου καὶ οὕτω πληροῦται ὁ κόσμος ἀνθρώπων, ὡν θεὸς εἶναι τὰ ἴδια στρυγερὰ πέθη.

Τῷ θρησκευτικῷ τῆς ἀνθρωπότητος βίῳ ἀνάλογος εἶναι καὶ ὁ ἠθικὸς καὶ κοινωνικὸς αὐτῆς βίος. Καὶ οὗτος παρουσιάζει ἡμῖν τὸ ἐλευνὸν θέαμα τῆς ὁλονὲν προχωροῦσης σήψεως καὶ διαλύσεως. Ἡ θρησκεία, μερίσασα τὴν θεότητα εἰς πληθὺν ἀτελῶν καὶ ἀνηθικῶν θεῶν, κατέστρεψε τὸ ἠθικὸν ἰδεῶδες, πρὸς ὃ ὀφείλει ὁ ἄνθρωπος νὰ τείνῃ, καὶ ἐπομένως, ἀντὶ νὰ ἠθικοποιῇ τοὺς ὁπαδοὺς αὐτῆς, τοῦναντίον ἐνέτικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν πολλὴν πονηρίας εὐχέρειαν, διὸ καὶ ὁ σοβαρὸς Πλάτων ἐκδιώκει ἐκ τῆς πολιτείας αὐτοῦ τὸν τῆς ἑλληνικῆς θεολογίας πατέρα Ὅμηρον, τὸν πλείστα φθονεζόμενον θεῶν ἀδεύστα ἔργον. Ἡ ἠθικὴ δὲ αὐτὴ καὶ κοινωνικὴ τοῦ ἐθνικοῦ κόσμου ἐξαχρεώσις κορυφοῦται ἰδίως μικρὸν πρὶν τῆς ἐλευσεως τοῦ Σωτῆρος, ὅπου ἡ ἠθικὴ

τῶν ἀτόμων καὶ τῆς κοινωνίας συνείδησις σχεδὸν ἐκλείπει. Εἶνε φρικώδεις αἱ τῆς πλημυρησάσης τότε κακίας περιγραφαί, ὡς ποιοῦνται ἡμῖν οἱ σύγχρονοι Ἠλίμος, Τάκτος, Σουετόμιος καὶ ἄλλοι. ὁ Ἰουβενάκιος ἐν βαρυθωμίᾳ ἀνακράζει, ὅτι μὴ οἱ τούτοις τὸν ἀρετῶν ἐνδοξασμὸν οἱ τὰ χορηγὰ ποιοῦντες, ὅσοι εἶναι αἱ τοῦ Νεῖλου ἐκβολαὶ καὶ αἱ τῶν Θιβῶν πύλαι. Τὰ δὲ τρία τῆς κοινωνίας στελέχη οὐκ ἔχουσιν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς δουλείας, τοῦ φερονδῶντος ἐν τῷ ἐθνικῷ κόσμῳ θεσμοῦ, ὅστις ἐν τῷ δούλῳ δὲν ἀναγνωρίζει ὅν πνευματικὸν ἦτοι λογικὸν καὶ ἐλεύθερον, ἀλλὰ θεωρεῖ αὐτὸν πρᾶγμα ὅλως ὑποκείμενον τῇ αὐθαρεσίᾳ τοῦ δεσπότη, ἄφρονον μηχανὴν παντός δικαιώματος ἐστερημένην. Τὸ ἀνθρώπινον αἷμα χύνεται ποταμῶδον ἐν τοῖς ἀμφιθεάτοις πρὸς τέρψιν καὶ διασκέδασιν τῆς ὀργῆς καὶ βαρβάρου τῶν Ῥωμαίων κυριότητος. Ἡ πολιτεία σφριερίζεται ἀπόλυτον καὶ ἀπεριόριστον δύναμιν ἀπέκρινε τῶν ἀτόμων, ὅτινα ἄλλα νομίζονται τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ὄργανα, μηδὲν ἔχοντα ἴδιον προορισμὸν καὶ σκοπὸν, ἐντεθῆναι δὲ καὶ ἡ ἀτομικὴ συνείδησις καθίσταται δούλη ἄφρονος τῆς βίης καὶ τυραννίας. Ἡ γυνὴ ἐξετελέσσεται, ὁ γάμος ἀτιμάζεται, τὰ βρέφη ἀστέργως θύσονται, οἱ πάσχοντες καὶ θλιβόμενοι οὐδὲν ἐνδοξασμὸν ἔχοντες καὶ καταφύγιον, τὰ ἔθνη δὲ ἅπαντα τοῦ δικαίου συγκρούονται καὶ συντρίβονται. Οἱ τότε δὲ φιλόσοφοι, ἐπὶ τῶν στρυγερῶν ἐρείπειν τῆς ἀρχαίας Φιλοσοφίας καθήμενοι καὶ νεφελώδεις περὶ ἠθικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου θεωρίας ψελλίζοντες, ἦσαν, κατὰ τὴν τῶν συγχρόνων μαρτυρίαν, ἄλλων ἱατρῶν αὐτοὶ ἔλκεσι βρύνοντες, ἐκίχοντο τοῖς ἄλλοις καὶ ἑαυτοῖς δὲν ἐκίχοντο, ἐδίδασκον τὸν νόμον καὶ νόμον δὲν ἐκράτουν. Οὕτως ὁ Κικέρων καταδεικνύει τὴν μερίστην μεταξὺ τοῦ βίου αὐτῶν καὶ τῆς διδασκαλίας ἀπόστασιν καὶ ὁ Κυντιλιανὸς κηρύσσει, ὅτι παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν λεγομένων σοφῶν κρύπτονται ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῆς σοφίας τὰ μέγιστα καὶ αἰσχίστα τῶν ἐγκλημάτων καὶ κακουργημάτων.

Ὁ κόσμος λοιπὸν ὅλος ἐν τῷ πανηγρῷ κεῖται. Ἡ σοφία τῶν σοφῶν ἀπόλετο, ἡ σύνεσις τῶν συνετῶν ἡθετήθη. Ἡ νύξ προέκυψε, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. Ὡς τλήμων ἀνθρωπότης, ἡ τὸν ὕ-

πνον τοῦ θανάτου ὑπνώττουσα, ἐγείραι καὶ ἀνάστα. Ἰδοὺ δόξα Κυρίου περιλάμπει τοὺς ποιμένους τῆς Βηθλεὲμ καὶ οἱ θόλοι τοῦ Οὐρανοῦ ἀντηχοῦσιν ἐκ τοῦ ἀγγελικοῦ ὕμνου, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Ἀνατολὴ ἐξ ὕψους ἐπεσκέψατο ἡμᾶς, ἐπιφάνεια τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, εὐαγγελισθῆναι πτωχοῖς, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἔρπιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀρέσει, κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δακτόν.

Τότε ἡ οἰκουμένη τὰς ὑψίστας ἐνωτίζεται θρησκευτικῆς διδασκαλίας καὶ εἰς τὴν ὁρίστην καθοδηγεῖται ἠθικῇ, τότε τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καιρὸς τὰ πάντα, ὁ θρησκευτικὸς, ἠθικὸς καὶ κοινωνικὸς τῆς ἀνθρωπότητος βίος. — Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ κηρύσσει τὸν Θεὸν πάντων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἔν εἰσι σῶμα. (Γαλατ. γ'. 28 καὶ Ἐφεσ. δ'. 6) Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ κηρύσσει τὸν Θεὸν πλήρη ἀγάπης πατέρα ἡμῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὃν καθήκον ἔχομεν ὡς τέκνα νὰ ἀγαπῶμεν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ διανοίας, μηδὲν μηδέποτε παρὰ τὸ ἔργον αὐτοῦ θέλημα πράττοντες. (Α'. Ἰωανν. γ'. 1 καὶ ἔξ. Ρωμ. η'. 15 — 17 καὶ Γαλατ. δ'. 6) Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ κηρύσσει τὸν Θεὸν πνεῦμα, διὸ καὶ οἱ προσκυνοῦντες ὀφείλουσιν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ νὰ προσκυνῶσιν αὐτόν, φρόνημα ἔχοντες πνευματικὸν καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἐμβεβαπτισμένον. (Ἰωανν. δ'. 24.) Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ κηρύσσει τὸν Θεὸν ἀνεξέκκλητον τοῦ ἐλέους πηγὴν, πατέρα τῶν οἰκτιρῶν καὶ Θεὸν πάσης παρακλησίσεως. (Α'. Κορινθ. α'. 3.) Ὡς τοιοῦτος δὲ ὁ Θεὸς προθύμως, κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, συγχωρεῖ τοὺς ἁμαρτάνοντας, ὅταν ἐπ' ἀγαθῷ ἑαυτῶν εἰλικρινῶς μετανοῶσιν, ἦτοι ἀναγνωρίζωσι τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν ὡς ἁμαρτίαν, λυπῶνται ἐπ' αὐτῇ καὶ σταθερῶς θέλωσι νὰ μὴ μολύνωσι τοῦ λοιποῦ ἑαυτούς, καὶ πάλιν ἁμαρτάνοντες. Οὗτοι δέ, κατὰ τὴν αὐτὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, οἱ δι' εἰλικρινὸς μετανοίας καὶ ἀκραδάντου εἰς τὸν Σωτῆρα πίστεως καθιστάμενοι ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ ἁγιαζόμενοι, γίνονται ἅγια μέλη τῆς ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος θεμελιωθείσης ἐν τῷ κόσμῳ βα-

σιλείας τοῦ Θεοῦ, τῆς κοινωνίας ὁληθῆς ἐκείνης τῶν κλητῶν καὶ ἐκλεκτῶν τοῦ εὐαγγελίου μαθητῶν, οἵτινες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν βασιλεῖα ἔχουσι τὸν Θεὸν καὶ νόμον τοῦ βίου τὸ θέλημα αὐτοῦ. — Εἰς τὴν βασιλείαν ταύτην τοῦ Θεοῦ σωρηδὸν προσέρχονται τὰ ἔθνη, μαθητευόμενα διὰ τοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Ἐσταυρωμένου ὁποῖαν τότε εἶδεν ὁ κόσμος ἠθικότητα, ὁποῖαν ἐγύγνωτο! οἱ μαθηταὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἐνοῦνται ἀδελφικῶς, καρδίαν καὶ ψυχὴν ἔχουσι μίαν, (Πράξ. δ'. 32) μιροῦνται ἐν πᾶσι Ἐκείνον, ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ ἐβρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πύσων οὐκ ἠπείλει, ἔκκενον, οὐ ὁ βίος εἶναι ἡ παναρμόνιος πασῶν τῶν ἀρετῶν ἐνωσις, ἡ ἀποκάλυψις τῆς ὑψίστης καὶ τελειοτάτης ἠθικότητος. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἐθνικοὶ, θανατίζοντες τὸν ἠθικὸν βίον τῶν χριστιανῶν, ἀναγκάζονται ν' ἀναφωνῶσιν ἰδέ, πῶς ἀγαπῶσιν ἀλλήλους καὶ πῶς ὑπὲρ ἀλλήλων ἐτοιμοὶ εἰσι ν' ἀποθνήσκωσι! καὶ αὐτοὶ ἐτι ὁ ἀποστάτης Ἰουλιανὸς, διδοὺς δόξαν τῇ ἀληθείᾳ, μαρτυρεῖ πόσον ἔργως εἶναι ὁ βίος καὶ πόσον ἐγκάρδιος ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη τῶν ὁπαδῶν τοῦ Ναζωραίου. Ἀλλὰ καὶ ὁ κόμαξ Σαμοσατεύς, σεμνολογῶν, βεβαίως, ὅτι πεισθέντες οἱ Χριστιανοὶ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου αὐτῶν τοῦ πρώτου, ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων, τὰ πάντα κοινὰ ἠγοῦνται καὶ, βοηθοῦντες καὶ παραμυθούμενοι τοὺς πάσχοντες ἀφειδοῦσι τῶν πάντων. Οἱ χριστιανοὶ δὲν φιλοσοφοῦσι, ζῶσιν ὅμως βίον φιλοσόφων, ὁμολογεῖ καὶ ὁ διάσημος ἱατρὸς Γαληνός. Βαβαί, οἱ παρὰ Χριστιανοὶς γυναικὲς εἰσιν, ἀνακράζει ὁ σοφιστὴς Διβάνιος, ἀκούων τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον διηγούμενον τὰ κατὰ τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἀνθοῦσαν. «Οἱ Χριστιανοί, ὡς ἀναγινώσκουμεν ἐν τῇ πρὸς Διόγνητον ἐπιστολῇ, (κεφ. ε'.) ἐν σαρκὶ τυγχάνουσιν, ἀλλ' οὐ κατὰ σάρκα ζῶσιν. Ἐπὶ γῆς διατρέβουσιν, ἀλλ' ἐν οὐρανῷ πολιτεύονται. Πείθονται τοῖς ὁρισμένοις νόμοις, καὶ τοῖς ἰδίῳ βίοις νικῶσι τοὺς νόμους. Ἀγαπῶσι πάντας, καὶ ὑπὸ πάντων διώκονται. Ἀγνοοῦνται καὶ κατακρίνονται. Θανατοῦνται καὶ ζωοποιοῦνται. Πτωχεύουσι, καὶ πλουτίζουσι πολλοὺς. Πάντων ὑστεροῦνται, καὶ ἐν πᾶσι περισσεύουσιν» ἀτιμῶνται καὶ ἐν ταῖς

ἀτιμίαις δοξάζονται. Βλασφημοῦνται, καὶ διακαίουνται. Λοιδοροῦνται, καὶ εὐλογοῦσιν. Ὑβρίζονται καὶ τιμῶσιν. Ἀγαθοποιοῦντες, ὡς κακοὶ κολάζονται. Κολαζόμενοι, χαίρουσιν ὡς ζωοποιούμενοι . . . πολεμοῦνται καὶ . . . διώκονται καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἔχθρας εἰπεῖν οἱ μισοῦντες οὐκ ἔχουσιν. Ἐν ᾧ δὲ εἰς τοιοῦτον δυσθεώρητον ἡθικοῦ βίου ὕψος ἀναβιβάζει τὸ εὐαγγέλιον τὰ χριστιανιστάμενα ἔθνη, συνάμα ἐποδίδωσι καὶ τῇ ἀνθρωπινῇ κοινωνίᾳ τοὺς τίτλους αὐτῆς, οὓς ἀπώλεσε. Τὸ εὐαγγέλιον δηλαδὴ, καὶ αὐτὸν τὸν τέως δοῦλον ἀνακηρύξαν ἀδελφόν, τὰ αὐτὰ ἔχοντα τῷ ἐλευθέρῳ ἱερὰ καὶ ἀπαράγραπτα ἀνθρώπινα δικαιώματα, θεωρεῖται ἡπίε χειρὶ καὶ κλείει τὴν ἐν τῷ σώματι τῆς ἀρχαίας κοινωνίας χαίνουσαν ἐκείνην τῆς συγγεωτάτης δουλείας πληγὴν. Τὸ εὐαγγέλιον καταργεῖ τὰς αἰματηρὰς ἐκείνας ἐν τοῖς ἀμφιθεάτοις πανηγύρεσι τῆς ῥωμαϊκῆς κοινωνίας. Τὸ εὐαγγέλιον καθιδρύει καὶ κατασυντρίβει τὴν ἀπόλυτον ἐκείνην καὶ ἀπεριόριστον δύναμιν τῆς πολιτείας ἀπέναντι τῶν ἀτόμων, διαγράφει ἐκριβῶς τὰ ὅρια τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐξουσίας καὶ τῶν ὑπηκόων, καθόσον ἡ μὲν Ἐξουσία ὑποτάσσεται τῷ θεῷ νόμῳ, ὃν ὑποχρεοῦται νὰ σέβῃ καὶ τιμᾷ ὡς τὸν ἀναλλοίωτον πάσης αὐτῆς δράσεως κανόνα, τοῖς δὲ ἀρχομένοις ἐπιβάλλεται τὸ καθήκον νὰ πεῖθονται τῇ Ἀρχῇ ἐν παντὶ μὴ ἀντιστρατευομένη τῷ θεῷ ἐκείνῳ νόμῳ καὶ ἐπομένως μὴ προσκρούοντι τῇ ἐλευθερίᾳ τῆς συνειδήσεως. Τὸ εὐαγγέλιον ἀνυψοῖ τὴν γυναικα εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ θέσιν καὶ τὸν γάμον ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ἀποκαθιστᾷ βάσει, τὰ δὲ βρέφη, τὰ πρόνυ ἀπανθρώπως ἐκτιθέμενα καὶ σκληρῶς θυσιάζόμενα, τίθῃσι διὰ τοῦ βαπτίσματος ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ γλυκυτέτου Ἰησοῦ καὶ τέκνα Θεοῦ καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας Αὐτοῦ ἀνακηρύσσει. Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν πασχόντων καὶ στεναζόντων μεγαλοπρεπῆ καὶ πολυώνυμα ἀναπυργοῦ καταφύγια, ἐν οἷς δὲν διακρίνεται ὁ ὁμόθησκος ἀπὸ τοῦ ἄλλοθρήσκου, ὁ ὁμόφυλος ἀπὸ τοῦ ἄλλοφύλου. Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καταργεῖ τοὺς φραγμούς τοὺς ἀπ' ἑλλήνων χωρίζοντας τοὺς λαοὺς καὶ δημιουργεῖ τὸ διεθνὲς ἐκείνο δίκαιον, τὸ τοσοῦτον συντελοῦν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ προαγωγὴν τῆς παγκο-

σμίου ἐπιμειξίας καὶ ἐξημερώσεως. Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, συνελόντι εἰπεῖν, ἡ πολυχέυμων ἀναδεικνύεται καὶ καλίστροφος καὶ ζωοπάροχος πηγὴ τοῦ ἀληθοῦς καὶ γνησίου ἀνθρωπισμοῦ καὶ πολιτισμοῦ, ἐφ' οἷς σφηνύονται σήμερον τὰ μεγάλα καὶ εὐδαίμονα χριστιανικὰ τῆς Εὐρώπης κράτη, ὡς τοῦτο μεγαλοφώνως καὶ ἐμφαντικώτατα διακηρύττουσιν οἱ κρᾶτιστοι τῆς ἐπιστήμης θεράποντες καὶ οἱ ὀξυδερκέστατοι τῆς ἱστορικῆς πείρας ἀντιπρόσωποι πρὸς διδασκαλίαν καὶ νοουθεσίαν πάντων τῶν ἐχόντων ὅσα ἀκούειν ἀτόμων καὶ λαῶν.

Θαυμαστὸν γεγονός, ἀναβοᾷ ὁ Montesquieu, τὸ Εὐαγγέλιον, ὅπερ φαίνεται σκοποῦν τὴν εὐδαιμονίαν τῆς μελλούσης ζωῆς, θεμελιῶ καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς παρούσης ζωῆς. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, τὸ Εὐαγγέλιον, ἀπαντᾷ ἡ πολυλείρος τῆς Ἀγγλίας βασιλίσσα εἰς τὸν ξένον ἡγεμόνα τὸν ἐρωτήσαντα νὰ μάθῃ τὸ μυστήριον τοῦ ἁγγλικοῦ μεγαλείου, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, τὸ Εὐαγγέλιον, ἰδοὺ τὸ μυστήριον τῆς εὐημερίας καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἁγγλικοῦ λαοῦ. Ὁ περιώνυμος δὲ Γαλλοῦς Dupleux φιλοσοφῶν κατὰ τὴν λήξιν τοῦ γαλλογερανικοῦ πολέμου περὶ τῆς πτώσεως τῆς Γαλλίας καὶ τῆς ἀκμῆς τῆς κρατεργαλικοῦ καὶ ἐνδόξου Γερμανίας, ἀνευρίσκει τὴν πῶσιν τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους ἐν τῇ ἀπὸ τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος ἀποξενώσει αὐτοῦ, τὸ μεγαλεῖον δὲ τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ ἐν τῇ εὐαγγελικῇ διαπλάσει αὐτοῦ. Ἡ ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου ἀπομάκρυνσις, κατὰ τὸν πατέρα τοῦ διεθνοῦς δικαίου Bluntschli, δὲν εἶναι πρόοδος ἐν τῷ πολιτισμῷ, ἀλλὰ στασιμότης καὶ ὀπισθοδρομίαις εἰς τὴν βαρβαρότητα· οἱ ἀπὸ τοῦ Εὐαγγελίου ἀπομακρυνόμενοι λαοὶ ἀποστεροῦσιν ἑαυτοὺς πάντων ἐκείνων τῶν ἀγαθῶν, ἃ ὁμολογουμένως ὀφείλομεν τῷ Χριστιανισμῷ. Ἡ πολιτεία, ἡ τὸ Εὐαγγέλιον περιφρονουσα καὶ περὶ αὐτοῦ ἀδιαφοροῦσα, ἀπόλλυσι πρὸς μεγίστην ἑαυτῆς ζημίαν τὴν ἰσχυροτάτην πνευματικὴν δύναμιν, ἀποφαίνεται καὶ ὁ διάσημος τοῦ φυσικοῦ δικαίου συγγραφεὺς Trendelenburg κατὰ τὸν ἐπιφανῆ δὲ οἰκονομολόγον Roscher πρὸς καθήκον καὶ ἀνακούφισιν τοῦ ἐμφύτου ἐν ἀνθρώποις συναισθημάτων τῆς ἐλευθερίας πρόπει θαρραλέως νὰ διαλαλήθῃ, ὅτι οὐδεὶς χριστιανικὸν φρόνημα ἔχων λαὸς κινδυνεύει ποτε

νὰ πέσῃ καὶ ἀπολεσθῇ, ἐφ' ὅσον τὸ ὕψιστον τοῦτο ἀγαθὸν διασώζει. Κατὰ τὸν πολιτειολόγον δὲ Tocqueville λαὸς, θέλων ἐλεύθερος νὰ ᾤ καὶ κραταῖος νὰ ᾤ, ὀφείλει νὰ ἔχῃ πίστιν, καὶ λαὸς, μὴ θέλων νὰ ἔχῃ πίστιν, εἶναι σιδηρὰ καὶ ἀκαταμάχητος ἱστορικὴ ἀνάγκη αἰσχροῦ νὰ περιπέσῃ ἡθικῇ καὶ κατόπιν καὶ πολιτικῇ δουλείᾳ. Κατὰ τὸν ἐπίσης δὲ διαπρεπῆ πολιτειολόγον Rössler ὁ ζητῶν ἐκ τῆς καρδίας τοῦ λαοῦ νὰ ἀρπάσῃ τὸ εὐαγγέλιον, τὴν ἀπόλυτον ταύτην ἐν τῷ ὑπεργαίῳ βυθῷ ἄνθρωπον τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνθρωπικοῦ, εἶναι ἄφρων οἰκτου ἄξιος. Κατὰ τὸν μέγαν τέλος τῆς Γερμανίας Θουκυδίδην Treilschke ὁ καταστρέφων τὴν εὐσεβῆ πίστιν, τὸ ἄκρον τοῦτο τῆς ἀνθρωπότητος ἀγαθόν, κατακουρεῖ κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας τὸ μέγιστον τῶν κακουρημάτων.

Ἰδοὺ, εὐσεβεῖς ἐκκλησιασμοί, ποῖα ἡ ἀξία τοῦ ἔργου, ὅπερ σήμερον, εὐλογούσης τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ πρωθιερέως Αὐτῆς, ἐγκαινίζεται ἐν μέσῳ ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως» πρὸς πανηγυρισμὸν καὶ ἀνέμνησιν τῶν γάμων τοῦ ἐπιτίμου Αὐτοῦ Προέδρου, τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου. Ἐστὶ τὸ θεάρεστον τοῦτο καὶ ἐξόχως πατριωτικὸν ἔργον, τὸ τοσοῦτον συνῆδον τῷ χριστιανικῷ καὶ ἑλληνικῷ τοῦ Διαδόχου ἡμῶν φρονήματι καὶ τῇ ἐν καρδίᾳ ἁγνῇ ἰδρυμένῃ καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ἀτενέει εὐσεβεῖς τῆς βασιλικῆς ἡμῶν Νύμφης, ἣν, ὡς γινώσκουμεν, ὁ ἁγιώτατος Αὐτῆς αυτοκράτωρ πατὴρ, τὸ ὕστατον ἀποχαιρετῶν, ἐπήνεσε καὶ ἐμακάρισε διὰ τὸ βέβαιον ἀγαθὸν ἦθος καὶ μέλιστα τὴν τῆς Θεοσεβείας ἀρετὴν, εἴθε τὸ θεάρεστον τοῦτο καὶ ἐξόχως πατριωτικὸν ἔργον νὰ στηριχθῇ, κραταιωθῇ καὶ μεγαλυνθῇ τῇ ἀρωγῇ παντὸς φιλογενοῦς παθοῦντος τοὺς μέλλοντας τῆς Ἑλλάδος Βασιλεῖς νὰ ἴδῃ μεγάλῃς βασιλεύοντας, ἰσχυρὰς καὶ ἐνδόξους Ἑλλάδος. Γένοιτο, Θεὲ τῶν πατέρων ἡμῶν, γένοιτο.

ΤΟ ΠΕΡΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΖΗΤΗΜΑ

Διάφοροι ἐπ' ἐσχάτων μοι περιήλθον ἐπιστολαὶ περὶ τῆς παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς παρὰ κυρίων, οἵτινες μ' ἐκλαμβά-

ρουν ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν ἀνετέθη νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἀγροῶν τῶν γραφόντων τὰς διευθύνσεις, ἀναγκάζομαι ν' ἀπαντήσω ἐν περιλήψει διὰ τῆς δημοσιότητος, ὅτι οὐδαμῶς ἀποτελῶ μέλος τῆς φηθείσης ἐπιτροπῆς, οὐδὲ θὰ ᾔρ' οὐκ ἐνδεὶς ν' ἀναμνησθῶ εἰς συζητήσεις περὶ ἀντικειμένου ἐπιστημονικοῦ καὶ τεχνικοῦ, οὐ ἄγνοω καὶ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα.

Πειθαρχῶν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Α. Σ. τοῦ ἁγίου Μητροπολίτου, παρενέβην μόνον εἰς τὴν συνεδρίασιν, ἥτις προηγήθη τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ προκληθεὶς ἐξέθηκα μόνον τῇ ὑφ' ἐτέρων ἔποψιν γνώμῃ μου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, συνοψίζομένην εἰς τίς ἐπόμενες.

Οὐδὲν τῶν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀφορῶντων πρέπει νὰ θίγῃται καὶ μεταρρυθμίζεται ἢ νευ ἀποθεωμένης ἀνάγκης, καὶ ἔνεν ἡ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἐνεργούσης ἐν ἐρμονίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν ὁρθοδόξων ἐκκλησιῶν.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν μουσική, καθ' ὅσον ἐξ ἀκοῆς δύναμαι νὰ κρίνω, ἐστὶ σήμερον οἷα ἦν καὶ πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, πλήρῃ ὅτι πολλάκις ἀδίδακτοι ψάλλεται ψάλλουσιν αὐτήν. Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως δὲ, καθ' ἃ ἤκουον λεγόμενα, μόνον τὴν παρασημαντικὴν μετερρυθμισάν τινες ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τὸ εὐαγγελιστότερον.

Ἄν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν εἰσέφρυναν ἄσιαναι καὶ βάρβαροι μελωδία καὶ κατὰ πόσον, ἢ ἂν αἱ ὑπὸ τινων ὡς ταῦτα ἐκλαμβανόμεναι ἀνήκωσιν ἴσως εἰς αὐτὴν τὴν βυζαντινὴν μουσικὴν, καὶ ἐν γένει ἢ ἐν ἰσχυρίᾳ διαμεινῶσά ἐστί τῇ ὄντι ἡ ἀρχαία ἐν τῇ χριστιανικῇ ἐκκλησίᾳ, τὸ ἄγνωσθαι, καὶ φρονεῖν ὅτι πρέπει νὰ γίνωσι περὶ τούτου ἔρευνα, εἰς ἣς ν' ἀναπτυχθῶσιν αἱ ὁπότερ καὶ κατὰ ἀποδείξεις.

Πολλάκις εἶπον καὶ ἔγραψα, ὅτι, ὡς ἐμαυτὸν παρὰ πεπαιδευμένου Ρώσου ἱερέως, ἐν τῶν ἐν Κιέβῳ μοναστηρίων, ὅτε ἐγένετο

ή μεταρρυθμίσεις της Ρωσικής εκκλησιαστικής μουσικής, δὲν ἐδέχθη αὐτήν, ἀλλ' ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἀρχαίαν, ἣν ἐθεώρει ὡς τὴν μετὰ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐκ Βυζαντίου δοθείσαν εἰς τὴν Ρωσίαν. Ἀφενεχτον θεωρῶ τὰ ζητηθῶσιν ἀκριβεῖς καὶ θετικαὶ περὶ τούτου πληροφορίαι, καὶ ἂν οὕτως ἔχῃ τὸ πρῶτον, τὰ πεμφθῇ εἰς Κίεβον ἐπιτροπὴ ἐκ μουσικομαθῶν ἐξ Ἀθηνῶν συγχρόνως καὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα ἐξακριβώσῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀρχαίας καὶ ἀμεταβόλου ταύτης μετέωρης μουσικῆς τοῦ Κίεβου.

Ἐξέφρασα ἄλλοτε λόγους τινάς, μᾶλλον φιλολογικούς, ἐφ' ὧν ἐστήριζον τὴν εἰκασίαν ὅτι ἀνέκαθεν ἡ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ διεδέχθη καὶ ἐξηκολούθησε τὴν τῶν χορῶν τῶν ἀρχαίων δοξαρίων, δι' ὃ καὶ ὑπὸ ταύτην προσέτι τὴν ἐποφὴν ὤφειλε νὰ μένῃ παρ' ἡμῖν σεβαστὴ καὶ νὰ μὴ ἐργαζῇ πρὶν ἢ σπουδασθῇ κατὰ βάθος.

Διὰ ταῦτα πάντα ὁρῶντάτην ἀνεργώρισα τὴν πρότασιν τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου περὶ ἐκλογῆς ἐπιτροπῆς ἐξ ἀνδρῶν τῶν τὰ μάλιστα τὰ τῆς μουσικῆς γινωσκόντων, ἥτις κατὰ βάθος ἐρευνήσασα πάντα τὰ αὐτὴν ἀφορῶντα ζητήματα, νὰ ὑποβάλλῃ τὰ συμπεράσματα μετὰ τῶν λόγων ἐφ' ὧν στηρίζονται εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, εἰς ἣν καὶ μόνην ἀνήκει ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνῃ.

Ἐρῶ δὲ μὴ ὦν τῆς κατηγορίας τῶν τοιούτων ἀνδρῶν, οὐ μόνον τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἀποτελῶ μέρος, ἀλλ' οὐδ' ἔμεινα εἰς τὴν πληροφοροσίαν τῶν μελῶν αὐτῆς, ὅποτε νὰ κρίνω περὶ τῆς σχετικῆς αὐτῶν ἱκανότητος οὐδεμίαν εἶχον ἁρμοδιότητα.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΠΟΙΗΜΑ ΚΑΛΥΨΟΥΣ ΠΑΡΡΗ

Ἐκ ποιήματος τῆς κ. Καλυψοῦς Παρρῆ ἐκ Μυτιλήνης διὰ τὰς ἐορτὰς τῶν γάμων ἀποσταλέντος εἰς τὴν Ἀνάπλυσιν ἀποσπῶμεν

τὰς ἐξῆς στροφάς ἀφορώσας τὴν ἡγεμονίδα τῆς Ἑλλάδος Σοφίαν :

Ὁ μορφή ἡλῶς, οὐρανία,
ἡ πατρίς σου βαρὺ θλιβομένη
σὲ στερεῖτ', ἡ κλεινὴ Γερμανία,
χαίρει δὲ σ' ἡ Ἑλλὰς δευρομένη.

Ζῆθι, χαίρε, ὦ Σοφίαν
λέβη ἔθους, δὸς ψυχὴν
δοῦλον Ἑλληνίδων μίαν
ποιεῖ ταύτην τὴν ἐλπίν.

ΤΟ Ζ'. ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ Κ. ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗ

Ἀναμνησκόμενοι σήμερον τὸν ἐξαγώνον θέντα κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Σουλίου τελετὴν λόγον τοῦ κ. Φ. Παπαδοπούλου, ἱεροκήρυκος τῆς Ἀναπλάσεως, ἀναγκασόμεθα, ἐλλείψει χώρου, νὰ ἀναβάλωμεν εἰς τὸ ἐπόμερον φύλλον τὸ Ζ'. ἄρθρον τοῦ κ. Γ. Σκαλτσούνη.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐπιγράφεται **Περὶ ἀφασίας καὶ εἰς τοιοῦτον, ὥστε εἰς ἀφασίαν πρῶτοντι δύναται νὰ περιγράφῃ καὶ τὸν θρασύτερον τῶν ὀλογοροφούντων** εἶπε ἀριστοφάνης διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων τὸ ἐμβριθὲς καὶ ἀκαταγνώριστον, διὰ τῶν αἰσθημάτων τὸ εὐγενὲς καὶ ὑψηλὸν καὶ διὰ τοῦ ὅλου τὸ συνεχὲς καὶ ἐναρμόνιον. Τοιαῦτα ἄρθρα πρέπει ὅχι ἀπλῶς νὰ ἀναγινώσκονται, ἀλλὰ νὰ μελετῶνται ἐκ παντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ.

ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

ὑπὸ Σ. Τ.

Β'.

**Ἔντες πταίονσι διὰ τὴν κακὴν
μόρφωσιν τῆς νεολαίας.**

Μετὰ τὴν Σωκρατικὴν ταύτην ἐρευνῶν, συγκεφαλαιώσαντες τὰς ἐντυπώσεις αὐτῶν, καταλήγουσιν εἰς τὸ δυσάρεστον συμπέρασμα, ὅτι τὴν μόρφωσιν τῆς νέας τοῦ ἔθνους ἡμῶν γενεᾶς συνιστάσι κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ ἀθηναϊκὴ, ἡ ἀθηναϊκότης, ἡ ἀδιαφορία πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν πλησίον, ἡ ματαιοφροσύνη, ἡ ἐκθίλυνσις, ἡ ἀργία καὶ ὅ ἐκ ταύτης ἐκγεννώμενος ἐσμός τῶν κακῶν, καὶ ταῦτα ἐνῶ αἱ θυσίαι

τοῦ τε ἔθνους καὶ τῶν ἀτόμων εἰς πολλαπλασιασμὸν καὶ συντήρησιν Σχολῶν ἐξαγνώθησαν, οἱ Σὺλλογοι διεκλάδωσαν τὰς ἀρτηρίας αὐτῶν μέχρι καὶ τῆς ἀφανιστάτης κόμης, οἱ ἐπιστήμονες παιδαγωγοὶ κατὰ ἀγέλας ἀριθμοῦνται καὶ οἱ μεθοδικοὶ διδάσκαλοι πλημυροῦσιν ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας. Ἰδοὺ τὸ βασανίζον τὰς κεφαλὰς τῶν ἀπαισιόδοξων αἰνίγμα! Ποῦ εἰσιν ἤδη οἱ μεγάλοι νόες καὶ αἱ διάθεσμοι καρδίαι τῶν μεγάλων ἐκείνων τοῦ ἔθνους διδασκάλων; Ποῦ τὸ βίαιον ἐκεῖνο ἡλεκτρικὸν φεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐν τῷ ἡμᾶ ἐδόνει ὕλον τὸ σῶμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅσῳς ἡ θρησκεία καὶ ἡ πατρίς ἐκινδύνευε; Ποῦ ἡ φιλεργία ἐκεῖνη καὶ ὁ ἀργίστροφος ἐμπορικὸς νοῦς, ἔτινα πανταχόθεν συνεσώρευον πλοῦτη, ὥπως ἀποκαταστήσωσι καὶ προικίσωσι τὴν δούλην καὶ ὁρφανὴν αὐτῶν πατρίδα; Φεῦ! αἱ μεγάλοι ἡμῶν αὐταῖ ἐθνικαὶ ἀρεταί, ἀμυρωθεῖσαι ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, ἐργίζουσιν εἰς τὴν δύσιν αὐτῶν, ἐνῶ οἱ τε κοινωνικοὶ καὶ πολιτικοὶ ὄροι, ὅφ' οὗς βιοῦμεν, εἰσὶν ἀσυγκρίτως βελτίονες! Παράδοξον! Τότε ἡ Εὐρώπη πᾶν ἄλλο ἐκάλεῖ ἡμᾶς, ἢ χριστιανούς καὶ Ἑλληνας, ἐνῶ ἐν τῇ ἀφανείᾳ ἡμῶν ἡμεῖς τοιοῦτοι νῦν δέ, ὅτε διὰ τῶν διαμαρτυριῶν ἡμῶν ἐπιβάλλομεν αὐτῇ τὴν κλήσιν ταύτην, κινδυνεύομεν νὰ ἀποβάλλωμεν τὴν πραγματικότητά.

Ἐάν οἱ ἀπαισιόδοξοι δὲν ἐφοβοῦντο μὴ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ὀπισθοδρομινοί, ἤθελον ἐπὶ τέλους προτείνει νὰ ὀπισθοδρομήσωμεν, νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν παπᾶν, τὸν νύμφηκα, τὴν ἀλφάδα καὶ πινυκίδα, τὴν γραμματικὴν τοῦ Κορυδαλλέως, τὰς ἐκδόσεις τοῦ Πατούσα καὶ Κομητᾶ, τὸν θησαυρὸν τοῦ Βαρίνου, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὸν Ὑκτώχου, τὸ Ψαλτήριον, τὸν Ἀπόστολον, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸ θεολογικὸν τοῦ Βουλγάρως. Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι οἱ γονεῖς τῆς γενεᾶς παρέχουσιν αὐτοῖς διὰ τῶν παραπόνων τῶν λαβὴν, ὥπως ὁδῶσιν ὀπισθόποτε λύσιν τινὰ εἰς τὸ καταβασανίζον αὐτοὺς αἰνίγμα.

— Διὰ τὴν τὰ τέκνα ἡμῶν δὲν ἐκλήγονόμεσαν τὰς ἀρετὰς τῶν γονέων τῶν; Διὰ τὴν ἐποφεύγουσι τὴν Ἑκκλησίαν, δὲν συγκινουμένη εἰς τῆς πρᾶξιν τῆς ἀρετῆς, ἀρέσκονται εἰς τὸ ψεύδος καὶ τὸ ἐγκλημα, ἐπέβαλον τὸ σέβας πρὸς τὸν κληρὸν, τοὺς γονεῖς καὶ πρεσβυτέρους τῶν,

ἐδχαριστοῦνται εἰς τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὰς κατὰρτίσεις, ἀφροντιστοῦντα περὶ ἑαυτῶν καὶ τῆς πατρίδος τῶν, ἐνῶ ἡμεῖς εἰς πολλῇ βαρυτέρᾳ θυσίᾳ τῶν γονέων ἡμῶν ὑποβαλλόμεθα, ἀποτίοντες εἰς πολλοὺς διδασκάλους ὑπερόγκους μισθοὺς, καὶ διατρέφοντες διαπανηρότατα ἐν τηλικαύτῃ ἡλικίᾳ τὰ τέκνα ἡμῶν; Μήπως πταίοντες εἰς τοῦτο τὰ σχολεῖα, ἡ ποιότης δηλονότι τῆς παρεχομένης πνευματικῆς τροφῆς καὶ τῶν διδασκόντων, καὶ ἡ ἑλλειψίς ἐν γένει σκοποῦ καὶ ἐνδιαφέροντος ἐν τῇ παιδείᾳ; — Ὅχι, ἀπαντᾶσι κατηγνακτικῶς οἱ διδάσκαλοι, δὲν πταίοντες τὰ σχολεῖα, οὐδὲ ἡμεῖς, ἀλλὰ ὁ οἶκος καὶ ἡ κοινωνία. Ἡμεῖς διδάσκουμεν τὰ τέκνα ἡμῶν τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἠθικὴν, ὡς δέκνεται ἐκ τῶν ἀνηρημένων προγραμμάτων, διατάσσομεν τὰ τέκνα ἡμῶν νὰ προσεύχωνται, νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ θρησκευτικὰ τῶν καθήκοντα, νὰ σέβωνται τὸν κληρὸν, νὰ ἀγαπᾶσι τὴν Ἑκκλησίαν καὶ τὴν πατρίδα, ἀλλὰ τί πταίοντες, ὅταν ἡμεῖς δὲν βοηθῇτε ἡμᾶς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ταύτην τῶν ἀρετῶν; Τί πταίοντες ἡμεῖς, ὅταν τὸ τέκνον ἡμῶν κολυμβῶν τὸν πλεῖονα χρόνον ἐν τοῖς μισματικαῖς τῆς κοινωνίας ἑλεσι, ἀποσπῆχεται τὰ διδασκόμενα κατὰ τὴν βραχυχρόνιον αὐτοῦ ἐν τῷ Σχολείῳ διατριβήν, Παράδοτε ἅπαντα τὸν χρόνον εἰς ἡμᾶς τὰ ὑμέτερα τέκνα, καὶ τότε δικαιωσθε νὰ αἰτιᾶσθε ἡμᾶς καὶ τὰ Σχολεῖα.

Ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης φαίνεται, ὅτι οἱ τελευταῖοι ἔχουσι δίκαιον, καὶ ὅμως δὲν ἔχουσιν. Ἐάν οἱ γονεῖς εἶχον τοσαύτην μόρφωσιν, ὥστε νὰ ὑφιστάσιν εἰς γενικωτέρας ἐννοίας, καὶ ἐκέκτηντο ἀρκούντων διαλεκτικῶν, ἠδύναντο νὰ ὑπερισχύνωσι, ἀντιτείνοντες, ὅτι ἡ ἀγωγή αὐτῶν πρὸς ἐφαρμογὴν ὑπὸ τῶν παίδων τῶν τῶν διδασκόμενων ἐν τῷ Σχολείῳ ἀρετῶν ἔστιν ἀδύνατος, ὅτι τὰ τέκνα αὐτῶν ἀποδεικνύουσιν ἀκαταλόγιστον σκληροτραχηλίαν καὶ ῥοπήν μάλιστα ἐπὶ τὰναντία, διότι τὰ διδασκόμενα κακῶς διδάσκονται μὴ βοηθούμενα καὶ ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τῶν διδασκόντων ὅτι ἡ κοινωνία, ἣν αἰτιῶνται ἔστι τι ὕστερον, συγκροτομένη ἐκ τῶν ἀποδυομένων ἐκ εἰς αὐτὴν νέων γενεῶν, καὶ ἐπομένως ἡ ἠθικὴ ποιότης αὐτῆς ἔχει τὰ σπέρματι ἐκ τῶν εἰσχομιζομένων ἐκαστοτε εἰς αὐτὴν ἠθικῶν στοιχείων τῶν νέων γενεῶν ὅτι ἄλλως τε διὰ τοῦτο ἐπολλαπλασι-

ἀσθησαν τὰ Σχολεία καὶ μισθοδοτοῦνται τοσαῦται λογιστάτων ἀγέλαι, ἵνα οὐ μόνον παρέχωσιν ἀγαθὴν τροφήν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ καὶ ἐκρίνωσι τὰ τυχόν παρενσπειρόμενα ὑπὸ τοῦ διαβόλου ζιζάνια, καὶ ἀνακόπτωσι τὴν τοιαύτην φορὰν αὐτῆς ὑπὸ ἀλλαχόθεν πνέοντος μολυσματικοῦ ἀνέμου. Ἀλλ' εὐτυχῶς τοὺς ἀμαθεῖς γυνεῖς ἀναπληροῦσιν οἱ ἀπαισιόδοξοι, οἵτινες μετὰ μακρὰν συζήτησιν καταντῶσιν εἰς συμπεράσματα, παρέχοντα αὐτοῖς διέξοδον ἀπὸ τῆς βασανιστοῦσας αὐτοὺς ἀμηχανίας· ὅτι δηλ. διὰ τὴν τοιαύτην τροπὴν τῆς μορφώσεως τοῦ ἔθνους ἡμῶν περὶ οὐδὲν οἱ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, ἤτοι ἡ ἀνωτέρα καὶ μέση παρ' ἡμῶν παιδεία, ἡ τοιοῦτους καθηγητὰς καὶ διδασκάλους μορφοῦσα, καὶ τοιαύτης διδασκαλικῆς μεθόδου διδάσκουσα,

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

(Σταλείται ὑπὸ Π. Κ. Γεωργιάδου.)

Θέλουμεν νὰ διακρίνωμεν τὴν τῆς συνειδήσεως φωνὴν ἀπὸ τῆς τῶν παθῶν· Ἰδοὺ δύο χαρακτηριστὶκες ἀναμέτρητοι· 1) Προσέξωμεν τὸ πάθος ἐκλείπει, ἀλλ' ἡ συνειδήσις παραμένει· αὕτη δὲν παύεται, οὐδὲ θὰ παρέλθῃ οὐδέποτε. 2) Ἀναγνωρίζομεν τὴν συνειδήσιν ἐκ τούτου, ὅτι οὐδὲν αὐτῇ ἐπιτάσσει ἐγωιστικόν. Τὴν φωνὴν, ἥτις περὶ ἑλέους, συγγνώμης, ἀνταπαρνήσεως λαλεῖ, ἥς τὴν ἀκούσωμεν εἶνε αὕτη ἡ τῆς συνειδήσεως, εἶνε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ.

A. Pellissier

Τὸ σκέπτεσθαι τὸν Θεόν, τὸ ἀγαπᾶν Αὐτὸν καὶ ποθεῖν τὴν Θεῖαν τελειότητα, αἱ τάσεις αὗται εἶνε συμφυεῖς τῷ ἀνθρώπῳ καὶ μαρτυροῦσι τὴν ὑπαρξίν τοῦ Δημιουργοῦ τῆς νοητικῆς τε καὶ ἡθικῆς ἡμῶν ὑποστάσεως, ὅστις καὶ μόνος νὰ ἱκανώσῃ ἡμᾶς ἐδυνήθη, ὥστε νὰ τεινώμεν πρὸς Αὐτόν.

Ch. Lénéque.

Εἶνε τὰ μάλιστα ἀληθές, ὅτι τοῦ Θεοῦ τὸ ὄνομα πολλοὶ μετεχειρίσθησαν, ὅπως διαπράξωσι τὸ κακόν, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ὑπὸ τὴν σημαίαν παρανοηθείσης θρησκείας, ἐξήφθησαν μίσση, ἐκδικήσεις ἐξετελέσθησαν, καὶ, ἀτομικῶν ἕνεκα ἀγρίων σκοπῶν, ἄνθρωποι ἐ-

σφάγησαν διαφόρων ἔθνων ἢ καὶ τῆς αὐτῆς περὶδου καὶ οἰκογενείας. Ἀλλὰ τὰ πλήθη ταῦτα δὲν ἐξεπροσώπων τὸν Θεόν, τὴν ἀληθινὴν τῆς ἀγάπης ἐκτίσασιν, τὸν Πατέρα τὸν οὐκ ἐκείνον ἀπάσης τῆς κρίσεως. Ἐκεῖνοι ἢ εἰς τὸν Θεὸν δὲν ἐπίστανται, ἢ, φανατικοὶ καὶ ἀμαθεῖς, ψευδῇ περὶ Αὐτοῦ εἶχον ἰδέαν.

R. Saggi.

Ὁ ἡθικὸς βίος οὐκ ἔστι πλήρης ἄνευ τοῦ θρησκευτικοῦ. Ἐπεὶ οὐδὲν ὦν ὑπάρχει ἀγαθὸν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ ἐμὲ αὐτόν, τίνας ἕνεκα ὑπόχρεός εἰμι ἐγὼ ἵνα ἀγαπῶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους; Ὁ νόμος ἀπὸ τῆς ἐδέας τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ἰδέας τοῦ ἡθικοῦ νόμου ὑφίσταται εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τοῦ νόμου ἀναβαίνει εἰς τὸν νομοθέτην, ὃν νοεῖ πρόσωπον τέλειον, Πατέρα πανάγαθον καὶ δικαιοτάτον. Ὁ ἡθικὸς βίος συμπληροῦται καὶ τελειοῦται διὰ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἀδιαρρήκτως εἰσὶν οὗτοι μετ' ἀλλήλων συνδεδεμένοι, ἢ, ὁρθότερον εἰπεῖν, οἱ δύο ἀποτελοῦσιν ἓνα καὶ μόνον, ὅστις ἐστὶν ὁ μόνος ἀληθὴς τοῦ ἀνθρώπου βίος.

I. A. Μπιστοκλής.

Ἄνθρωπος ἄνευ θρησκείας εἶνε ἄνθρωπος ἀτελής.

Victor de Broglie.

ΕΥΘΕΙΣ ΚΑΙ ΣΚΟΛΙΟΙ

Εἶνε ἄνθρωπος εὐθύς, λέγομεν περὶ τινος, καὶ ἐννοοῦμεν ὅτι τῷ ἀπομένοντι τὸν ὁραιότερον ἔκαιον· εἶνε ἄνθρωπος σκολιός, λέγομεν περὶ ἄλλου, καὶ τὸν χαρακτηρίζομεν τοῦτον θεωροῦμεν ὡς τὸν ἑσχατόν σπειγματισμῶν.

Τίς ὁ εὐθύς; ὁ περιβεβλημένος τὴν ἀρετὴν τῆς εὐθυτέρας, ὁ δὲ σκολιός τίς; ὁ ὠλισμέμενος διὰ τῆς κακίας τῆς σκολιότητος.

Καὶ ἡ μὲν εὐθύτης εἶνε «ἀρετὴ διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος βαδίζει ἐπὶ τῆς εὐθείας τοῦ ἡθικοῦ νόμου ὁδηγούμενος εἰς τὰ αἰσθητά, τὰς σκέψεις καὶ τὰ ἔργα του ὑπ' αὐτοῦ καὶ μόνου.» Ἡ δὲ σκολιότης εἶνε «κακία, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος, παρεκβιένων τῆς ὑπὸ τοῦ ἡθικοῦ νόμου διαγραφόμενης εὐθείας ὁδοῦ,

τρέπεται αὐτὸς ἐπ' ἄλλην ἀντίθετον καὶ σκολιὰν ὁδὸν σκολιὰς ἔχων καὶ τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθητά καὶ τὰς πράξεις».

Οὗτοι οἱ ἐν γένει ἡθικοὶ ὅρισμοι τῆς εὐθυτέρας καὶ τῆς σκολιότητος ἀφ' ἑνὸς, τῆς σκολιότητος ἀφ' ἑτέρου.

Ἡ εὐθυτέρας δὲ πάλιν, εἰδικότερον ἀναφερομένη εἰς τὰς πρὸς τοὺς ὁμοίους ἡμῶν σχέσεις, δύναται νὰ ὁρισθῇ «ὡς ἀρετὴ δικαιοσύνης πρὸς ἀλλήλους καὶ εἰλικρινείας» ἢ δὲ «σκολιότης ὡς κακία δόλου πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀπάτης καὶ κρυψινολίας».

Ὁ εὐθύς ἄνθρωπος δὲν ἔχεται ὑπὸ ἀνόμων ἐπιθυμιῶν, δὲν σύρεται ὑπὸ τοῦ σαρκοῦ καὶ ἰδιοτελοῦς ἐγώ, δὲν θηρεύει ἔδικα κέρδη, δὲν εὐχεται ὑπὲρ τῆς ζημίας ἄλλου, δὲν κάμνει τὴν καρδίαν του ἔντρον πονηρῶν τάσεων καὶ ὁρμῶν, δὲν κάμνει τὸν ἐγκέφαλόν του λαβύρινθον ἀποκρύφων καὶ σκοτίων διαλογισμῶν δὲν ἀποφύγει κανένα, δὲν ἐπιβουλεύεται κανένα, δὲν μισεῖ κανένα, οὔτε κρύπτεται ἢ ψεύδεται ἢ ἀπατᾷ· τὸ βλέμμα του βλέμμα ἀγάπης· τὸ μειδίαμά του μειδίαμα ἀγαθότητος· ἡ φωνὴ του φωνὴ ἀληθείας. Ὅλος καθαρότης εἶνε καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὅλος φῶς. Ὁ εὐθύς ἄνθρωπος ὑπ' ὕψιν του ἔχει ἀέριστε τὸ πρέπον τὴν συνειδήσιν του δὲν διατηρεῖ καθ' ἑαυτὸν, ἀλλ' ἀέριστε ἐργαγοροῦσάν· πρὸς τὸν Θεὸν εἶνε εὐσεβής καὶ πιστός· πρὸς τοὺς φίλους του εἶνε εἰλικρινής· ἀγαπᾷ αὐτοὺς ὡς ἑαυτόν· εἰμπορεῖ, χρεῖας καλοῦσης, καὶ ὑπὲρ ἑαυτόν νὰ δεῖξῃ ὅτι τοὺς ἀγαπᾷ, θυσιάζόμενος ὑπὲρ αὐτῶν οὐδέποτε ὅμως ὑπὲρ οὐδενὸς παρεκβιένει τῆς εὐθείας ὁδοῦ τῆς ἡθικῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης· πρὸς τοὺς ἐχθρούς εἶνε ἐπίσης εἰλικρινής· οὐδὲν τεκταίνει κατ' αὐτῶν, οὐδὲν βυρσοδομεῖ κατ' αὐτῶν· τοὺς ἔχει ἐχθρούς ἐργαζόμενος ὅμως καὶ προσευχόμενος ὅπως τοὺς καταστήσῃ φίλους. Ἀπατηλαὶ φωναὶ ἐνὶ οὐτῷ ζητοῦσι νὰ συμπνέξωσι τὴν φωνὴν τῆς εὐθυτέρας. Ματαίως! Εὐθὺς αὐτός, ἓνα θεοῦ καὶ ἀκοίμητου πόθου ἔχει, τοῦτον, ἡ εὐθύτης νὰ καθοδηγήσῃ πᾶσαν καρδίαν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ἀγαθοῦ.

Ὁ δὲ σκολιός ἄνθρωπος εἶνε τι ἀπαίσιον, σκοτεινόν, ἀνιγματοῦδες, ὑποπτον, διολισθαίνον, ἐρπετόν τι ἡμοῦ καὶ σειρὴν καὶ τίγριν καὶ σφίγγα. Ἡ συνειδήσις του συνειδήσις Φα-

ρεσαίον· οἱ διαλογισμοὶ του διαλογισμοὶ ἀλώ- πεκος· αἱ ὁρμαὶ του τίγρινος ὁρμαὶ καὶ ἡ πορεία του πορείᾳ ὄφεως· τὸ μειδίαμά του προσωπεῖον· τὸ βλέμμα του ἐμπορευόμενον ἀπὸ ἀβύσσου τὸ φίλημα του Ἰούδα φίλημα. Σιωπᾷ; δὴλον ὅτι βυρσοδομεῖ. Ὀμιλεῖ; δὴλον ὅτι ἀποπλανᾷ. Κινεῖται; δὴλον ὅτι θηρεύει. Ἰσταται; δὴλον ὅτι ἐνεδρεύει. Τὴν σκέπτεται; τί θέλει; τί ἐπιθυμεῖ; Εἰς τὰς πτυχὲς τοῦ ἐγκεφάλου του κρύπτει τί; εἰς τὰς κρύπτας τῆς συνειδήσεώς του ἐμφωλεύει τί; Ὀκίμασε νὰ παρακολουθήσῃ αὐτόν· ἀδύνατον· θὰ ἐκφύγῃ ὡς ἔρχεται, θὰ διολισθήσῃ ὡς ὄφρις. Ἀνὰ πᾶν βῆμα πρὸς αὐτόν θὰ συναντήσῃ καὶ τινα λύχνην· ἀνὰ πᾶσαν σιγὴν θὰ εὐρεθῇ καὶ πρὸς τινος καρπῆ· πανταχόθεν δὲ σκότος, ὁ δὲ σκολιὸς οὐδαμοῦ. Σκέπτεσθαι τὸ κακόν, ἐπιθυμεῖν τὸ κακόν, θέλει, πράττειν τὸ κακόν, ἰδοὺ τὸ σημάδι του· Ἰπὸ τὴν θωπεῖαν του ἔχει ῥάπισμα, ὑπὸ τὸν ἀσπασμὸν του ἔχει δῆγμα, ὑπὸ τὴν γαλήνην τοῦ βλέμματός του τρικυλίαν παθῶν, ὑπὸ τὴν φαιδρότητα τοῦ μειδίαματός του συνωρότου σκοπούς, καὶ ἐν τῇ μολῇ τῆς φωνῆς του ὄφρις συριγμῶν. Ἐνώπιόν του ἀνοίγεται ὁδὸς εὐθεία, πλατεῖα, φωτεινὴ. Αὐτὸς ἐν τοῦτοις θὰ προτιμήσῃ τὴν σκολιὰν καὶ σκοτεινὴν ἀτραπὸν τῶν σκορπίων καὶ τῶν ἐρπετῶν. Νὰ κατέλθῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς τοὺς βαθυτάτους πυθμένους τῶν θαλάσσιων ἰσῶς δυνηθῇ ποτέ ἰσῶς δυνηθῇ καὶ νὰ κατακυριεύσῃ τὰς καρδίας ἐταίρους. Ἀποπειρώμενος ὅμως νὰ ἐμβιάσῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σκολιοῦ, θὰ ὑποχωρήσῃ πάντοτε ἀντικρύζων διὰ σκοτεινῶν χαρακτηριστῶν γεγραμμένων τὴν λέξιν ταύτην· ἄβυσσους!

Τοιοῦτος ὁ εὐθύς τοιοῦτος δὲ καὶ ὁ σκολιός. Ὁ εὐθύς εἶνε καὶ θαρραλέος, ἀλλὰ καὶ συνετός, ὁ δὲ σκολιός εἶνε δόλιος, ἀλλὰ καὶ ὑποκρίνεται τὸν εὐθύν.

Ὁ εὐθύς εἶνε καὶ θαρραλέος, ἀλλὰ καὶ συνετός. Αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν εἶπεν· «Ἔσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί». Ὁ ἄνθρωπος πολλάκις πρέπει νὰ σιωπᾷ καὶ νὰ ἀποκρύπτῃ, ὅτι λεγόμενον καὶ γνωστόμενον δύναται ἀσκόπως νὰ σκανδαλίσῃ ἢ βλάβῃ· ἐμπλεκόμενος δ' εἰς παγίδας ὀφείλει προνίμως νὰ τὰς διαφύγῃ διὰ συμπεριφορᾶς συνετῆς, διὰ τινος ἀθῶας οὕτως εἰπεῖν πονη-

ρίας, ἂν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκφρασις αὐτῇ ζητῶν δὲ νὰ ἐπιτύχῃ τι καλὸν, ὁφείλει νὰ ἐνεργῇ μετὰ ἐπιφυλακτικῆς περισκέψεως, μὴ ἐξερχομένης ὅμως ποτὲ τῶν ὁρίων τοῦ θεμιτοῦ, ἂν τοιαύτη ἐνέργεια συντελῇ πρὸς ἐπιτυχίαν. Ὁ Ἰησοῦς, καίτοι ἔχων ἐνοικτήν τὴν καρδίαν καὶ πρὸς πάντας ἐτοιμῶς διαλεγόμενος, ἐσιώπων ὅμως ὁσάκις ἔκρινε περιττὸν πάντα λόγον. Ζητούμενός ποτε ὕψως συλληφθῆ, ὑπεξέφυγε πάντας λέειν καίτοι μηδὲν φοβούμενος, ἐπειδὴ δὲν ἔκρινεν ἀκόμη εὐκαιροῦν τὴν ὥραν εἰς τὸ νὰ παραδοθῇ. Καὶ ὁ Παῦλος, ἐμπεσὼν μεταξὺ Σαδδουκαίων καὶ Φαρισαίων καὶ εἰς θέσιν χαλεπὴν εὐρεθείς, ἐπωφελήθη τοῦ ὅτι καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐπίστευον καὶ ἠλπίζον ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ἀνέκραξεν ὅτι εἶνε Φαρισαῖος καὶ υἱὸς Φαρισαίου. Οὕτω δὲ διὰ τοῦ στρατηγήματος τούτου κατώρθωσε νὰ διεκφύγῃ.

Μερικοὶ φιλέριδες, ἐθυρόστομοι καὶ ἐξημένοιοι, δυνατὸν νὰ καταδικάζωσι τὴν τακτικὴν ταύτην ὡς δειλὴν τέχνη, δολίαν καὶ ἀναξιοπρεπῆ. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς, ὅστις ἐκπροσωπεῖ τὸ ἰδεῶδες τῆς ἠθικῆς, καὶ οἱ Ἀπόστολοι, οἵτινες εἰχον τύπον τὸν Ἰησοῦν, πρὸ τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἔθηκαν πρότυπον τὸν ὅφιν ἡμεῖς καὶ τὴν περικλυτὴν καὶ ἐσύστησαν ἡμῖν ἀνεκδιήγητον ἔκστασιν καὶ φρόνησιν, οὕτω δὲ συνεπλήρωσαν τὴν μίαν διὰ τῆς ἐτέρας.

Ὁ δὲ σχολιὸς εἶνε δόλιος, ἀλλὰ καὶ ὑποκρίνεται τὸν εὐθύν. Ὁ Σαίξπηρος φέρων ἐπὶ σκηνῆς τὸν Ἰάγον, τὸν σχολιὸν καὶ δολοπλόκον Ἰάγον, ζητοῦντα νὰ συγκυλύψῃ τὴν σκοτίαν τοῦ φύσιν δι' ἐπιτετηδευμένης ἐλευθεροστομίας καὶ σκαιᾶς φαινομένης εὐθύτητος, δὲν ἀνημιούργει, ἀλλ' ἀντέγραψε χαρακτῆρα. Καὶ εἶνε τοῦτο τῆς σχολιότητος τὸ ὑπουλότερον στρατήγημα, νὰ ζητῇ νὰ καθίσταται ἀγνώριστος καλύπτουσα ὑπὸ προσωπεῖον τὴν ὕψιν τῆς. Βλέπεις ἐνώπιόν σου κινῶμενον μὴ φειδόμενον τῆς γλώσσης του, ῥαπίζοντα τοὺς πάντας διὰ σκαιᾶς φρασσεολογίας, μεμφόμενον τοῦτον, διότι φέρεται μετὰ γλυκύτητος πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅπερ κατ' αὐτὸν σημαίνει κολακείαν, καὶ ἐκεῖνον, διότι ἐνίοτε διὰ λόγους φρονήσεως δὲν ἀποκαλύπτει διὰ μίαν τοὺς στοχασμούς του ὕλους, ὅπερ κατ' αὐτὸν σημαίνει ὑπουλόγητα καὶ εἰλικρινείαν, οὕτω δ' αὐτὸς φερόμενος κομπάζει ὡς ἔχων τὸ θάρρος

τῶν στοχασμῶν καὶ τῶν σκέψεών του, ὡς μὴ φοβούμενος κανένα, ὡς μὴ ἔχων νὰ κρύψῃ τι, ὡς ἔχων τὸ θάρρος νὰ δεῖξῃ ὅτι ἔχει, ὡς προκαλῶν τὸν βουλόμενον, ὡς μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν οἰονδίποτε, εἰς ὃν δὲν ἐρέσκουσιν οἱ λόγοι του, ὡς διαθέτων τὸ μονοπόλιον τῆς εἰλικρινείας. Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὑποκρίνεται. Εἶνε σχολιὸς. Εἶνε μέλιστα ὁ πλέον ἐπιφθόρος τύπος τοῦ σχολιοῦ. Περιβαλλόμενος προσωπεῖον ζητεῖ νὰ βυσσοδομηθῇ, νὰ ἐπιβουλεύεται, νὰ κακουργῇ, νὰ πληγῇ, νὰ χορταίνῃ τὴν μίση καὶ τὰ πάθη του ἐν σταθερῇ μεσημβρίᾳ, ἐν φρεσὶ πλήρει, κατὰ πηρόσπον πάντων, ἀποπλανῶν ἐν τοῦτοις τὴν κοινότητα, ἢ ζητεῖ διὰ τῆς ὑποκριτικῆς τὸν σκαιὸς εὐθύτητος νὰ τῇ ἐμβάλῃ τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν καταδέχεται νὰ βέλλῃ ὑπισθεν, ὅπως αὐτὸς ἐξακολουθῇ τὸ ἔργον τοῦ ἀπετήλότερον, ἐπιτυχίστερον. Ἀπὸ τῶν ὑποκριτῶν τούτων, ἀπὸ τῶν διπροσώπων τούτων, ἀπὸ τῶν χερμαλεόντων τούτων, ἀπὸ τῶν ὄφρων τούτων, μακράν. Εἶνε θρασυεῖς ἄνθρωποι, εἶνε ἐντιμοὶ ἀπατιῶνες. Εἶνε τέκντα τοῦ ἠθικοῦ κόσμου καὶ τὰ χειρίστα τῶν τεράτων.

Τῆς εὐθύτητος καὶ τῆς φρονήσεως ἔμα τέλειος τύπος ὑπῆρξε καὶ εἶνε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐκαινός τοὺς εὐθείς τῇ καρδίᾳ, ὁ καυτηριώδης τὴν γενεάν τὴν σχολιὴν καὶ διεστραμμένην. Τῆς σχολιότητος καὶ ἀγνορίας τύπος εἶνε ὁ Σατανᾶς, ὁ καγιδεύσας τὸν πρῶτον ἄνθρωπον, ὁ ζητήσας νὰ παριδεύσῃ καὶ τὸν Ἰησοῦν, ὁ μετασχηματιζόμενος εἰς ἄγγελον φωτός, ὁ ζητῶν νὰ παριδεύσῃ ἕνα ἕκαστον τῶν ἀνθρώπων. Ὁ εἰς ζητεῖ νὰ ἐκλύσῃ πάντας πρὸς ἑαυτὸν ὁ ἄλλος ζητεῖ νὰ αἰχμαλωτίσῃ πάντας ἐπίσης. Τιμὴ καὶ δόξα εἰς ἐκείνους, ὅστις ζητεῖ τοῦ Ἰησοῦ τὴν εὐθύτητα ἀτιμία καὶ ὕμνος εἰς ἐκεῖνον, ὅστις καὶ μετὰ τὴν τῶσιν του σχολιότητα ἔχει τὴν ἀφροσύνην νὰ ἐμπέτῃ εἰς τὰς πλεατάνας τοῦ δηλητηριαστοῦ καὶ ὀλετήρους τῶν ψυχῶν.

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΓΑΛΛΑΝΟΣ

ΑΙ ΓΡΑΦΑΙ

Πόθεν θέλετε νὰ πίνετε τὸ ὕδωρ σκῆς; Ἐκ τῆς πηγῆς ἢ ἐκ τῶν διακλαδώσεων; Εἰς τὴν πηγὴν τὸ ὕδωρ εἶνε διαυγές, καθαρόν, ὁρυσ-

ρόν. Εἰς τὰς διακλαδώσεις πολλὰς θολοῦται καὶ χάνει τὴν ὁρυσρότητα καὶ τὴν καθαρότητα του. Ἐκ τῆς πηγῆς λοιπὸν, ἐκ τῆς πηγῆς. Πηγὴ τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας, ἡ καλλιτέρα πασῶν, πηγὴ διευγῆς, καθαρὰ, ὁρυσρὰ εἶνε αὐτὴ ἡ ἁγία Γραφή. Διὰ τοὺς ὀφθαλμούς μας ἡ Πρόνοια παρεσκεύασε τὸ φῶς, διὰ τοὺς πνεύμονάς μας τὸν ἄερα, διὰ τὸν στόμαχόν μας τὰς τάσας τροφὰς καὶ τὰ τῶσα ποτά, διὰ δὲ τὴν ψυχὴν μας τὰς Γραφάς. Ἡ διδασκαλία τῶν Γραφῶν, ἰδοὺ τὸ φῶς, ὁ ἄηρ, καὶ τὸ πόμα τῆς ψυχῆς μας, δι' ὃν βλέπει, ἀναπνέει, τρέφεται, ὁρυσρῆται καὶ ἀνακτινύεται τὴν φυσικὴν, τὴν κανονικὴν, τὴν ἀνθρωποπρεπὴ ἀνάπτυξιν. Ἀλλὰ πότε; Ὅχι βεβαίως βίαν νοσῇ, διαφθαρεμένη ἐκ τῶν ἑτεροδιδασκαλιῶν τῆς ψευδωνύμου γνώσεως. Τί βρωτῶν ἢ τί ποτόν, ὅσον ἐκλεκτὸν καὶ ἂν ᾔη, δύναται νὰ ἐναρστήσῃ τὸν νοσοῦντα; Εἰς τοῦτον καὶ τὸ γλυκὺ πικρὸν, καὶ τὸ ἡδὺ ἀηδὲς φαίνεται. Πότε λοιπὸν; Τότε ἐναρστίζεται καὶ ὠφελεῖται ἐκ τῶν Γραφῶν ἡ ψυχὴ, βίαν ἐνδύσκειται μέλιστα εἰς φυσιολογικὴν κατάστασιν, βίαν δὲν ἀπιστῇ, βίαν δὲν διατάξῃ, βίαν ἢ ψευδῶνυμος γνῶσις δὲν ἔχῃ διαφθείρει τὴν φυσικὴν αἰσθησιν, βίαν ἔχῃ πεποιθήσιν ὅτι ὁ ἐν ταῖς Γραφαῖς ἡμῶν εἶνε αὐτὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ φθιγγόμενον διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ ὁργάνων, διὰ τοῦ Μωυσέως, διὰ τοῦ Δαβὶδ, διὰ τοῦ Ἰωάννου, διὰ τοῦ Παύλου, διὰ τοῦ Ἰακώβου καὶ διὰ τῶν λοιπῶν ἁγίων ἀνδρῶν τῶν ἀφιερωσάντων ἑαυτοὺς εἰς ἄδολον ἐξυπηρέτησιν τοῦ Ὑψίστου Κυρίου καὶ τῶν θεωρηθέντων ἁγίων ἐρημνέων τῶν θαίων βουλῶν. Ὅπου αἱ ψυχὰς μετὰ τοιαύτης πίστεως ποτίζονται ὑπὸ τοῦ θαίου λόγου, ποῖα ἐκεῖ τέφρις, ποῖα ὀφέλει, ποῖα ἠθικὴ εὐεξία, ποῖα κοινωνικὴ εὐκοσμία, ποῖα ἔθνικὴ εὐφροσύνη, ποῖα ἀληθὴς πρόδοος! Ποῖα δὲ ἀντιστοφὴ οἰκτροτάτη, ὅπου τοῦναντίον συμβαίνει.

Παρ' ἡμῖν δυστυχῶς ἐλαχίστη τῶν Γραφῶν χρῆσις γίνεται. Καὶ ποῖα ἐπικρατεῖ παρ' ἡμῖν ὀλεθρία πρόληψις! Θεωρεῖται ἐξευτελιστικὸν καὶ νὰ ὀφθῇ τις ἀναγινώσκων τὰς Γραφάς. — «Καλέ, εὐαγγέλια καὶ προφητείας ἀναγινώσκεις; Τί εἶσαι; καλόγηρος; ἢ μεσαιωνικῆς ἐποχῆς ἄνθρωπος;» Διὰ τοῦτο εἰς ὀλίγας βιβλιοθήκας θὰ εβρητῇ τὰς Γραφάς. Μυθιστορήμα-

τα; μέλιστα. Τὴν Χαλιμᾶν; ναί. Μετάφρασιν τοῦ Κορανίου; ἴσως. Ἀγίας Γραφάς ὅμως θὰ ᾔηνε θαυμαστὴ ἐξάφρεσις, ἂν ἴδῃ τις εἰς τὴν τράπεζαν τῶν λογισμάτων μας. — «Νὰ σοῦ εἰπω ἐν πρωτάκουστον;» μοι ἔλεγε προχθὲς εἰς φίλος μου. — «Τί;» ἠρώτησα. — «Ἦλθον τὴν παρελθούσαν κυριακὴν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δεύνα ἀξιωματικοῦ καὶ τὸν ἐδρον ἀναγινώσκοντα τὴν Γραφήν» πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωὴν μου εἶδον, ἐγὼ τοῦλάχιστον, στρατιωτικὸν μὲ Γραφὴν εἰς τὰς χεῖρας! διὰ τοῦτο μοι ἐφάνη παράδοξον. Καὶ ὅμως τὸ παρ' ἡμῖν φαινόμενον παράδοξον, μεσαιωνικόν, ἐξευτελιστικόν! εἰς ἄλλους τόπους, τῶν ὁποίων μόνον ἡμεῖς δυστυχῶς τὰ κακὰ διαβλέπομεν καὶ μιμούμεθα, εἰς ἄλλους τόπους εἶνε συνηθέστατον, φυσικώτατον, ἐντιμώτατον, ἐγγενέστατον.

Ὁ κ. Καρολίδης, ἐπιστρέψας πρὸ μικροῦ ἐκ Σουηδίας, ὅπου εἶχε κληθῇ εἰς τὸ ἐν Στοκχόλμῃ συνέδριον τῶν Ἀνατολιστῶν, μοι διηγείτο μετὰ πόνου πόσον εὐρισκόμεθα ἡμεἰς ὀπίσω ὡς πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ὁράσιν ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐθνωπαϊκὰς κοινωνίας. Ἄν ὑπόρχῃ ἔθνος, τὸ ὅποιον ὑπὲρ πάντα νὰ ἔχῃ καταφρονήσῃ καὶ παραμελήσῃ τὴν θρησκευτικὴν του ἀνάπτυξιν, τοῦτο εἶνε πόσον νομίζετε; Παράδοξος μεταβολὴ προσώπων καὶ πραγμάτων! Εἶνε ἡ πρώτη διδάσκαλος τοῦ εὐαγγελίου, ἡ Ἑλλάς, καὶ δὴ ἡ ἐλευθέρα! Ἐν αὐτῇ θεωρεῖται, ὅχι περισσότερον, ὅχι ὀλιγώτερον, θεωρεῖται ἐξευτελιστικόν! νὰ ἀναγινώσκῃ τις τὸ Εὐαγγέλιον. Καὶ ὅμως εἰς τὴν Σουηδίαν, λέγει ὁ κ. Καρολίδης, ἔρχεσθαι καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖον, οἰονδίποτε, καὶ εὐρίσκεις ἐπὶ τῆς τραπέζης σου εἰς πάντα κοιτῶνα, πρὸ πάσης κλίνης, τὰς Γραφάς. Δι' αὐτῶν προσέχονται, ἐν αὐταῖς μελετῶσι μικροὶ καὶ μεγάλοι, αὐτὰς ἀναγινώσκουσι καὶ ἐρημνεύουσι κατὰ πᾶσαν κυριακὴν εἰς τὰς ἐκκλησίας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν φοιτῶσιν, ὡς παρ' ἡμῖν, ὀλίγα τινὰ γερύοντα καὶ γραῖδια μόνον καὶ ἄλλοι τινές, ἐλάχιστοι, ἐκ τῆς κατωτέρας κυρίως τάξεως ἐκεῖ βλέπει τις τοὺς πατωδὺς ὡς καὶ τοὺς πλουσίους, τὸν λαὸν ὡς καὶ τοὺς ἔρχοντας, τοὺς ἀμαθεῖς ὡς καὶ τοὺς λογιστάτους ἐκεῖ δὲν λαμβάνονται οἱ ἱερεῖς ἐκ τῶν περιτομιμάτων τῆς κοινωνίας, ὡς συνηθὼς παρ' ἡμῖν, ἐκεῖ οἱ κληρικοὶ εἶνε πάντες διδάκτορες, καὶ τότε

λαμβάνονται ως πρώτοι ιεροκήρυκες εις τὰς κοινωνίας, όταν προηγουμένως εξασκηθῶσιν ως βοηθοὶ ιεροκλήρων ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ φωνῶσι διαπρέποντες.

Τί ὠφελοῦμεθα ἡμεῖς ἔχοντες τὴν ὀρθοδόξιν εἰς τὰ δόγματα, τὴν ἀκριβειαν εἰς τὰ μυστήρια, καυχώμενοι ὅτι μόνον τὰς παραδόσεις ἀκραφεῖς κατέχομεν; Τί; Ὅτι ὠφελείται ὁ ἔχων μίαν, φεφ' εἶπε, γραμματικὴν τῆς γλώσσης ὀρθοτάτην, τὴν ὁποίαν ὅμως οὔτε μελετᾷ οὔτε γνωρίζει νὰ ἐφαρμόσῃ, ἐπέναντι ἑλλου, ὅστις ἔχει μὲν τὴν γραμματικὴν του ἐν τῶν ἐσφαλμένην, ἀλλὰ μελετῶν καὶ ἐφαρμόζων αὐτήν, ὁμιλεῖ καὶ γράφει ἐν τοῖς πλείστοις ὀρθῶς, τοῦ πρώτου, ἐν πᾶσι σχεδόν, συλλικίζοντος καὶ βαρβαρίζοντος. Ἴδου ὁποῖοι εἴμεθα ἡμεῖς πρὸ τῶν χριστιανῶν τῶν ἄλλων δογματῶν. Οἱ διδασκαλοὶ τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ πίστει ὑπελείφθημεν ἐν αὐτῇ ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη. Ὑπὸ δουλείαν τέως διατελοῦντες περιωριζόμεθα εἰς τὴν τήρησιν κυρίως τῶν τύπων, ἔστι δὲ ἐλευθερωθέντες, παρυσώθημεν, ὥς περ νῆπιον, ὑπὸ τῶν κακῶν τοῦ ἐθνοπαικτοῦ πολιτισμοῦ, καὶ μάλιστα τῶρα, ὡς οἱ ἐξαιτηθέντες προπάτορες, ἀρχόμεθα ποιοῦντες διακρίσιν μεταξὺ καλοῦ καὶ κακοῦ, ἀποφ' ἐγεύθημεν τοὺς πικροὺς καρποὺς τῆς ἀποπλανήσεώς μας.

Ἄλλ' εἶνε πλέον καιρὸς νὰ μεταβέλωμεν πορείαν. Πᾶσα πρόοδος εἶνε ψευδής, εἶνε μόνον ἐπίπλαστον, ἐὰν μὴ ὑπόκειται ὡς βάσις ἡ χριστιανικὴ ἀνάγκαις. Ἀνάγκαις δὲ χριστιανικὴ ἀδύνατον νὰ γείνη ἄνευ τῆς μελέτης καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Γραφῶν, ἄνευ τῆς διδασκαλίας τῶν ἀληθειῶν αὐτῶν ἐν ταῖς σχολαῖς, ἐν τοῖς νικοῖς, ἐν ταῖς οἰκγενεαῖς, ἐν τῷ τύπῳ, καὶ διὰ τὸν τρόπον παντός, καὶ ἄνευ τῆς ἐσωτερικῆς ἀνακατάστασης διὰ τῶν τῆς ἐκκλησίας μυστηρίων. Τὸ ὅγιόν, τὸ καθαρὸν, τὸ διανγές, τὸ ὠφελοῦν βρῶμα καὶ πόμα καὶ ὕδωρ καὶ φῶς τοῦ ἔσω ἡμῶν ἀνθρώπου ἐγκτεται ἐν τῇ κατανοήσει καὶ ἐφαρμογῇ τῆς διδασκαλίας τῶν Γραφῶν. Ἴδου διατί θὰ παρῆχόμεν ἐκαστοτε εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐν κεφάλαιον ἐκ τῆς ἁγίας Γραφῆς κατὰ παράφρασιν, ἐν ᾗ θὰ λαμβάνωμεν ὅπ' ὕψει κυρίως τὸ νόημα. Ὡς ἀναγινώσκῃ ἐκαστος μετὰ πίστεως, ὡς προσκαθῇ κατὰ μέτρον νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ ἀναγνωσόμενον, καὶ θὰ κατανοήσῃ ὅτι οὐδενὸς σοφοῦ διδασκαλίας

ἐξισοῦται πρὸς τὴν ἀφελή καὶ ἀπείριστον διδασκαλίαν τῶν Γραφῶν, καὶ θὰ ἴδῃ ὅτι οὐδαμῶς ὑπάρχει ἀληθὴς ἡ εὐδαιμονία καὶ γλυκύτητα ἡ ἐλπίς ὅσον ἐν τῷ χριστιανικῷ βίῳ, τῷ βίῳ τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλπίδος.

Ἀρχόμεθα λοιπὸν τῆς παραφράσεως ἀπὸ σήμερον ἐκ τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς τοῦ Ἰακώβου ἐπιστολῆς.

Κ. ΔΙΑΛΕΞΙΣΤΑΣ.

ΤΟ Α'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

1) Πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

Ἐγὼ ὁ Ἰακώβος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γράφω πρὸς σὺς, τοὺς ἀδελφούς τοὺς διασπαρμένους, καὶ οὐς χαίρειν.

2) Χαίρετε εἰς τοὺς πειρασμούς.

Μὴ λυπεῖσθε, ἀδελφοί μου, ἀλλὰ θεωρεῖτε χαρὰν σὰς μεγάλῃν τὰς διαφόρους περιπετείας τοῦ βίου, ἐκ τῶν ὁποῶν δοκιμάζεται ἡ ἀρετὴ σας. Γνωρίζετε ὅτι διὰ τῶν δοκιμασιῶν τῆς πίστεώς σας ἀνταπείνεται ἡ ὑπακοή σας, ἥτις πρέπει νὰ διατηρηθῇ μέχρι τέλους, διὰ νὰ εἴσθε τέλει καὶ ὅμοιοι, χωρὶς νὰ ἔχητε καμίαν ἑλλειψιν.

3) Ζητεῖτε ἄνωθεν ὅ,τι δὲν ἔχετε, ἀλλὰ μὴ πίστιν.

Ἐὰν κενὸς ἀπὸ σὺς δὲν εἴναι σοφός, ὡς ζητήσῃ σοφίαν ἀπὸ τῶν θένων, ὅστις δίδει εἰς πάντας ἐλπιόμενος χωρὶς νὰ περιφρονῇ κανένα ὁ δὲ ἐχτὼν θὰ λάβῃ ὅ,τι ζητεῖ, πρέπει ὅμως νὰ ζῇ μὴ πίστιν, χωρὶς ἀμφιβολίας διότι ἐκεῖνος ὅστις ἀμφιβάλλει καὶ ἀμφισβηλεῖται ὁμοιάζει μὲ τὸ κῆμα, τὸ ὁποῖον ἔσθεται ὁ ἄνθρωπος ἔσθαι καὶ ἔσθ' ὡς μὴ νομίζῃ ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος ὅτι θὰ λάβῃ τίποτε ἀπὸ τῶν θένων. Ὁ δὲ ἄνθρωπος καὶ ἀμφισβηλούμενος ἄνθρωπος εἶνε ἀκατάστατος εἰς βίαν του τὰς ἐπιχειρήσεις.

4) Χριστιανικὸν φρόνημα πτωχοῦ καὶ πλουτοῦ.

Ὁ πτωχὸς ἀδελφός δὲν πρέπει διὰ τὴν πτωχείαν του νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν εὐτελῆ, ἀλλὰ κατέχει νὰ διασώζῃ τὴν συνείδησιν τοῦ ἡθικοῦ βίου, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς χριστιανός ὁ δὲ πλούσιος δὲν πρέπει νὰ ἐπαιρηται διὰ τὸν πλοῦτόν του, ἀλλὰ δὲ αὐτὸν μάλιστα πρέπει νὰ ταπεινωρῶσθῃ, γνωρίζων ὅτι τὰ γήινα ἀγαθὰ ὁμοιάζουν μὲ τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ καὶ παρέρχονται ταχέως ὡς ἐκεῖνα ἐξ ὧν ὡς ἀνταπλοῖται καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἐξαρτῆται τὸ χόρτον, πίπτει τὸ ἄνθος καὶ χάνεται ἡ ἀραιότης του· οὕτω μαρτυρεῖται καὶ ὁ πλούσιος μὴ τὸ πλοῦτόν του.

5) Ποῖος εἶνε μακάριος.

Μακάριος εἶνε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δει-

κνύει ὑπομονὴν εἰς τὰς περιπετείας τοῦ βίου του, διότι, διὰ τῶν πειρασμῶν αὐτῶν τελειοποιούμενος, θὰ λάβῃ τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, τὸν ὁποῖον ὁπεσχεῖται νὰ δώσῃ ὁ Κύριος εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.

6) Πόθεν πειράζεται ἑκάστος.

Ὅταν ἐρχονται οἱ πειρασμοὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὡς μὴ λέγῃ ὅτι ὁ Θεὸς μὲ πειράζει διότι ὁ Θεὸς οὐτε πειράζεται ὑπὸ τοῦ κακοῦ οὔτε πειράζει κανένα. Πᾶς πειραζόμενος πειράζεται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν του, ἀπὸ τὴν ὁποίαν παρασύρεται καὶ δελεάζεται. Ὅταν δὲ ἡ θέλησις συλλάβῃ ἀπόφασιν σύμφωνα μὲ τὴν κακὴν ἐπιθυμίαν, τότε ἐμαρτύρει ὅταν δὲ ἡ ἐφάρμαχος ἀπόφασιν ἐκτελεσθῇ, ἐπέρχεται ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου.

7) Πόθεν προέρχονται αἱ ἀγαθαὶ καὶ τέλειαι δωρεαί.

Μὴ ἀπαιτῶσθε, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, κανεὶς ἄλλος δὲν δίνεται νὰ σὺς δώσῃ τὰς ἀγαθὰς καὶ τέλειαις δωρεὰς παρὰ μόνον ὁ ἄνωθεν Θεός, ὁ ὁποῖος εἶνε ὁ πατὴρ τῶν φώτων καὶ ὁ ὁποῖος οὐδέποτε μεταβάλλεται, οὐδὲ τρέπεται τροπὴν εἰς τὸ κακόν. Ἡ δὲ μεγαλειτέρα δωρεά, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔδωκεν, εἶνε ὅτι ἐξ ἐλευθέρως θελήσεως μᾶς ἀνεγέννησε διὰ τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας ἵνα διὰ νὰ εἴμεθα τὸ ἅγιον ἕως μεταξὺ τῶν ἁγίων.

8) Εἰς τί πρέπει νὰ ἦνέ τις ταχύς, καὶ εἰς τί βραδύς.

Λοιπὸν, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, πᾶς ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἦναι ταχύς μὲν, ὅταν πρόκειται νὰ ἀκούσῃ, ἀλλὰ βραδύς, ὅταν πρόκειται νὰ ὁμιλήσῃ καὶ βραδύς εἰς τὴν ὁργὴν διότι ἄνθρωπος ὀργιζόμενος δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ δικαιοσύνην Θεοῦ.

9) Ὡς ἐρμόζει καὶ τί δὲν ἐρμόζει εἰς τὴν ψυχὴν.

Ἡ ἡθικὴ ἀκαθαρσία καὶ πᾶσα κακία εἶνε περιττόν τι, δὲν ἐρμόζει εἰς τὴν ψυχὴν σας διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀποβάλλῃτε τὴν κακίαν καὶ νὰ δεχθῆτε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἐρμόζει εἰς τὴν φύσιν σας, καὶ ὁ ὁποῖος δύναται νὰ σώσῃ τὰς ψυχὰς σας. Πρέπει δὲ νὰ γίνεσθε ὅχι μόνον ἀκροαταὶ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκτελεσταί.

10) Μὲ τί ὁμοιάζει ὁ ἀκούων καὶ μὴ ποιῶν.

Διότι ὁ ἀκούων καὶ μὴ ἐκτελὼν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ὁμοιάζει μὲ ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος βλέπει τὸ πρόσωπόν του εἰς τὸν καθρέπτην, ἀλλ' ὁ ὁποῖος, εὐθὺς ὡς ἀπομακρυνθῇ τοῦ καθρέπτου, λησμονεῖ τὴν μορφήν του.

11) Ὁ ἐκτελὼν τὸν νόμον μακάριος.

Ὁ δὲ μετὰ προσοχῆς ἐγκύπτων εἰς μελέτην τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶνε νόμος τέλειος, νόμος ἐλευθερίας, ἐὰν ἐμμένῃ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, οὗτος, μὴ ἀκροάμενος αὐτὸν διὰ νὰ τὸν λησμονήσῃ μετ' ὀλίγον, ἀλλὰ κατανοῶν καὶ ἐκτελὼν αὐτόν, οὗτος, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ νόμου, θὰ ἦναι μακάριος.

12) Τίς ἡ ματαία καὶ τίς ἡ καθαρὰ θρησκεία

Ἐὰν κανεὶς μεταξὺ σας ἦναι θρησκός, χωρὶς ὅμως νὰ φρονεῖ νὰ χαλιναγωγῇ τὴν γλώσσάν του, ὡς μὴ ἀπατᾷ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὁ τοιοῦτος ἡ θρησκεία του εἶνε ματαία εἰς τὴν οἰκίαν δὲν τὸν ὠφελεί Ἡ καθαρά καὶ ἁμείωντος θρησκεία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἶνε ἡ θρησκεία ἐκεῖνου ὅστις ἐκισκέπτεται τὰ ὁφειλόμενα καὶ τὰς χήρας εἰς τὴν θλίψιν των καὶ ὅστις φυλάττει τὸν ἑαυτὸν καὶ τὰς ἀγαθὰς ἀπὸ τῆς ἡθικῆς παρεκτροπῆς τοῦ κόσμου.

ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΕΡΓΟΝ

Πάντα μάταια ἐν μόνον φθίνοντος παντός, μὴ φθίνον, κέδος ἀφθιτον ἀφθιτον, ἐν τι ἔργον πρὸ τῶν ἄλλων εἶνε αἴσιον καὶ πύων καὶ προσκαθεῖων μεγάλων.

Καὶ τὸ ἔργον ταῦτο παῖον; Ἡ μελέτη τῶν σοφῶν διδασκάλων τῶν Γραφῶν, καὶ ἡ ποιήσις τῶν θεῶν θελημάτων τοῦ Κυρίου μέχρι τελευτῆς τοῦ βίου.

Κ. ΔΙΑΛΕΞΙΣΤΑΣ.

ΕΚΠΑΛΗΡΩΣΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΣ

Οἱ συνδρομηταὶ ὅσοι καθυστέρησιν καὶ οἱ συνδρομηταὶ ὅσων ἡ συνδρομὴ ἤρξατο ἀπὸ Σεπτεμβρίου, παρακαλοῦνται νὰ ἐκπληρώσωσιν τὴν πρὸς τὸν Σύλλογον ὑποχρέωσίν των ἀποστέλλοντες τὴν συνδρομὴν των ἢ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν ταμίαν ἢ διὰ τῶν ἀνταποκριτῶν. Ὁμοίως παρακαλοῦνται καὶ οἱ καθυστέρουντες ἀνταποκριταί.

Ἡ ἐν Κρήνῃ ἀδελφότης "ΑΘΗΝΑ"

Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει πληρεξούσιοι τῆς ἐν Κρήνῃ τῆς Ἐρυθραίας φιλομουσίου ἀδελφότητος ἢ "Αθηνᾶ" κύριοι Γ. Ἐξαποροφίων, ἱεροῦς, καὶ Ν. Σ. Σπανομαρινίδης συνεχάρησαν ἐντολῇ τῆς ἀδελφότητος τὰς Α.Α. Τ.Τ. ἐπὶ τοῖς γάμοις αὐτῶν δι' ἰδιαιτέρως ἐπιστολῆς. Ἡ ὁθηθεῖσα ἀδελφότης συντρέχει ποικιλοτρόπως τοὺς μαθητὰς τῶν 4 ἐν Κρήνῃ ἐκπαιδευθῶν ἀναβαίνοντας εἰς 1400, παρέχονσα αὐτοῖς βιβλία καὶ συμπληροῦσα τὸ πρὸς ἐμοί-

βήν τῶν διδασκάλων ἔλλειμμα τῆς κοινότητος διὰ συνδρομῆς ἐτησίως ἀνερχομένης εἰς 200 λίρας.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ἡ διευθύντρια τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» κ. Καλλιρρόη Παροῦν ἐκδίδει ἀπὸ τεύχη, ὧν ἕκαστον τιμᾶται δραχμῆς μὲν ἐν Ἀθήναις, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ 1,20, τὴν ἱστορίαν τῆς γυναικὸς ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν. Τὸ θέμα εἶνε «ἐνδιαφέρου» ἐπιφυλασσόμεθα δὲ νὰ κρίνωμεν περὶ τοῦ συγγράμματος, ὅταν διέλθωμεν αὐτό.

ΔΩΡΕΑ

Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Δὲ ἐπιστολῆς τοῦ ἀπευθυνθείσης πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Συλλόγου κ. Μλ. Ρ. Παγκαβίη ἐδωρήσατο ὁ ἐν Ταϊγανίφ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Κ. Κοκύλης εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς «Ἀναπλάσεως» διαφόρων γλωσσῶν συγγράμματα 80 τὸν ἀριθμὸν. Χαίροντες ἀναγράφομεν τὴν δωρεάν τοῦ λογίου ὁμογενοῦς καὶ ἐνδόξου Ἰνα ἢ πρᾶξις αὐτοῦ εἴρη μιμητὴν πάντα συναισθανόμενον τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου, ὅπερ ἀνέλαβεν ἡ «Ἀναπλάσις», ἡ ἐπιτελείς τοῦ ὁποίου δὲν εἶνε ἄσχετος πρὸς τὰς τοιούτου εἰδους προσφορὰς.

ΝΑΟΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ὁ Σύλλογος ἀνέλαβε τὸν ναὸν τῆς Χρυσόπλαιωτίσσης, ὅπως διὰ τοῦ ἱεροκήρυκος αὐτοῦ καθιδρύσῃ ἐν αὐτῷ τὸ τακτικὸν κήρυγμα.

Ἡ λειτουργία θὰ ἀρχίξῃ ἀπὸ τῆς 8 π. μ. τὸ δὲ κήρυγμα θὰ γίνηται εἰς τὰς 8 1)2 μετὰ τὸ εὐαγγέλιον.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ἐν τῷ γραφεῖ τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐδίδσκονται ἀντίτυπα τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ρητορικῆς» τοῦ κ. Φιλίππου Π. Παπαδοπούλου, ὧν ἕκαστον τιμᾶται ὁ φράγκα ἀποστέλλονται δὲ καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελευτῶν.

Πᾶσα ἀποστολὴ χρημάτων πρὸς τὸν Σύλλογον γίνεται ἀπ' ἐυθείας πρὸς τὸν ταμίαν αὐτοῦ κ. Ἀκριβὸν Ἀκριβοῦ.

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΜΟΝΗΝ ΠΡΟΕΔΡΕΙΑΝ

ΤΗΣ Α. Β. Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΚΔΙΟΤΗ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος δρ. 10
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 10

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΛΗΦΟΝΕΤΑΙ

καταμνησθ' ἐντὸς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ταμίαν τῆς «Ἀναπλάσεως» κ. Ἀκριβὸν Ἀκριβοῦ, ἡμετέρου, Ἀθήνας.

---ΠΕΡΙ---

Ἡ «Ἀναπλάσις» κατέστη ἀπεριόριστον ἐντόφισμα πύσης Ἑλληνικῆς αἰσιοκρατίας εἰς τὰ ἐσωτερικὰ καὶ τὰ ἐξωτερικὰ. Ἐντὸς ἔχορον ἀπὸ πᾶν τὸ Ἑλληνικὸν ἠθικοθεραπευτικὸν σύγγραμμα ἄξιον τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ Πατριάρχου. Ἀνταποσποπτεῖται τὰς ἀρχὰς τοῦ ὁμωνύμου Συλλόγου ἀγγράφεται ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτοῦ. Πραγματεῖται θέματα φιλοσοφικά, θεολογικὰ, ἠθικά, κοινωνικά. ἐνδιαφέροντα πάντα ἀνθρώπων.

Ἡ «Ἀναπλάσις» μέχεται ὑπὲρ τῶν αἰωνίων χρησιμικῶν ἀληθειῶν καταδεικνύουσαι μετὰ δυναμὸς ἀεταμεχίτων ὅτι ἐπιστήμη ἀληθὴς καὶ ἀληθὴς θεολογία δὲν διαμέχονται, ἀλλ' ἀρμονικῶς συμβιβάζονται συντελοῦσαι μετὰ τῶν τεχνῶν εἰς τὴν ἀναμείκτωσαν καὶ πρόδοον τῶν κοινωνιῶν.

Σώματα τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἔτους πέμπονται ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελευτῶν εἰς μὲν τοὺς ὄντας ἢ γινομένους συνδρομητάς, ἀφοῦ προπληρώσωσι διὰ μὲν τὸ τοῦ πρώτου ἔτους σῶμα δραχμῆς πέντε, διὰ δὲ τὸ τοῦ δευτέρου ἐκτά, ὑπολογιζομένης εἰς χρυσὰ φράγκα διὰ τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εἰς δὲ τοὺς μὴ συνδρομητάς πέμπεται ἐντὶ 10 δρ. ἢ χρ. φρ. προπληρωτέων ἕκαστον σῶμα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

κ. Γ. Σαβλ. Τερζέστην ἐργάσαμεν. — Παρὰ. Μηχ. κ. Α. Σ. Νικ. Βενετίας ἐνηθὴς ἀρετῆς ἀποστάλη. — κ.κ. Γ. Λοῦξ. Κυθήριαν Κόπρον. Κ. Ζαλ. Ἰωάννισα καὶ Θ. Δρ. Σύμφρ. συμφορῶθημεν. — κ. Πρ. Βασ. Κωνσταντινουπόλιν ἐνεγράψαμεν.

Τύποις Α. Κολλαράκη καὶ Ν. Τριανταφύλλου

— Κάτωθεν τοῦ Ἀμυαζίου. —